

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Vstaja
in revolucija

V našo revolucijo — vstajo, borbo in zmago — se danes pogosto vračamo. Generacijam, ki prihajajo, želimo prikazati vso veličino naše vstaje in naše revolucionarne borbe za boljši in pravičnejši svet. Nemara pa vendarle ni edini vzrok našega vračanja v zgodovino. Revolucija je izjemno stanje. V njej so se vedno, še zlasti pa velja to za našo revolucijo, kovali ljudje in liste osebnostne lastnosti, ki so potrebne slehernemu boju za boljši in pravičnejši svet.

V zadnjih tridesetih letih smo mnogokrat zmagali in tudi danes bomo na mnogih področjih, ko obvladujemo prostor, družbo, naravo. Vsaka zmaga je rezultat spoznanj dejstev, je načrtno obvladavanje stihije, je rezultat hrabrosti, skupnega hotenja, medsebojnega zaupanja, tovarštva. V naših vsakodnevnih prizadevanjih da bi bil svet v nas in okoli nas lepši in boljši, da bi bil pravičnejši, pa je potrebna dobršna mera revolucionarnega hotenja.

Vstaje, kakršna je bila naša, so se v zadnjih desetletjih razpredle pred zemeljske oble. Mnogi zatirani narodi so vstajali in si priborili svobodo, kajti svoboda je neizpodbitno dejstvo, ki pripada vsem narodom; svoboda je spoznanje... in te svobode ni moč krojiti, jo dajati ali omejevati.

Naša vstaja in naša revolucionarna praksa nas torej nenehno znova učita in opozarjata, da moramo aktivno posegati v svet doma in na tujem in da moramo razmišljati sleherni dan, naj si bo v trenutku, ko se obručamo k svetu ali k problemom naše družbe.

Zadnja svetovna morija nas je naučila, kako uporno moramo čuvati mir. Osem milijonov vojakov, ki trobne po evropskih bojiščih, ni izučilo tega sveta. Danes je na strateških evropskih področjih to in onstran raznih blokov razmečenih blizu dvajset tisoč vojaških letal, sedem milijonov vojakov, več kot štiri tisoč vojnih ladij, mnogo raket in seveda tudi mnogo takih, ki bi se lahko z morebitno bodočo vojno okoristili. Zato so toliko bolj pomembna naša prizadevanja za mir v svetu. In da bi ta svet prepričali v njegovo potrebnost, je potrebna upornost.

Naša vstaja in revolucionarna praksa pa sta nas izučila, da je potrebno biti brezkompromisen tudi doma do vseh vprašanj, ki nastajajo v naši družbi. V tem trenutku naša bitka za reformo ni nič manjša kot je bila ob njenem začetku. Mnoga neurejena vprašanja nas na vsakem koraku opozarjajo, da je potrebna akcija vseh naprednih družbenih sil za ureditev perečih problemov, ki tarejo našo družbo.

Od naše zavzetosti, brezkompromisnosti, upornosti, od naše širine in znanja pa je odvisna tudi naša prihodnost.

Kri v plamenih

Ropajte, pustošite, gospodarji,
čez vso zemljo
razpnite vešala!
V nas je po tisoč letih zaplala kri,
dvignil glavó upor!
Kadar čez gozdove rjovejo viharji,
drevesa se svojih korenin zavedo —
zato,
ker nas danes iz zemlje rujete, barbari,
naše korenine do pekla poženo.
Tisti, ki ste jih včeraj še mogli slepti,
danes vam streljajo v hrbet in obraz.
Hvala,
naučili ste nas sovražiti,
poslušati krvi in duha ukaz!

Matej Bor

V Gorenji vasi so nedavno tega začeli z zemeljskimi deli, s planiranjem terena, kjer bo stala nova šola. Postavilo jo bo splošno gradbeno podjetje Tehnik iz Škofje Loke. Sredstva zanjo je deloma prispevala skupščina, deloma pa občani sami, ki so se lani na referendumu izrekli za samoprispevek za gradnjo šol. — Foto: F. Perdan

Stane Tavčar se je vrnil

V petek, 18. julija, ob 17. uri se je vrnil v Kranj Stane Tavčar po enomesečnem

potovanju prek Italije, Francije, skozi Andoro in Spanijo ter prek Gibraltarja v afrisko Saharo. Na Tomosovem mopedu je prevozil okrog 13.000 km. Na trgu revolucije je zbranim skoraj eno uro pripovedoval o tem napornem in zahtevnem potovanju. — Več o tem berite na 12. strani.

Naslednja številka
bo izšla v soboto,
26. julija

Angleški in francoski
mladinci v Kranju

KRANJ, 19. julij — Danes ob pol šestih popoldne bo prispelo v Kranj 24 mladincev iz pobratenega angleškega mesta Oldham. V ponedeljek pa pride še 30 mladincev iz francoskega prijateljskega mesta La Ciotat. V našem mestu bodo na letovanju 20 dni.

ljek pa pride še 30 mladincev iz francoskega prijateljskega mesta La Ciotat. V našem mestu bodo na letovanju 20 dni.

Škofja Loka, 18. julija — Danes popoldne so se na pobudo medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko sestali v Škofji Loki sekretarji občinskih konferenc ZKS Gorenjskih občan, Na sestanku, ki mu je prisostvoval Bogdan Osolnik, so govorili o srečanju nekdanjih in sedanjih gorenjskih aktivistov, ki bo predvidoma 7. septembra v Železnikih. To srečanje bodo pripravili ob 50-letnici ZKJ, Škofja in revolucionarnih sindikatov. Na posvetovanju so govorili tudi o nekaterih aktualnih vprašanjih vseljidskega odpora in o sklicu jesenskih volilnih konferenc.

V četrtek je začela v Tržiču kopati jarke za vodovod mednarodna mladinska delovna brigada, ki jo sestavljajo francoski mladinci in mladinke iz tržiškega pobratenega mesta Sainte Marie aux Mines in skupna tržiških mladincev iz Tovarne kos in srpov in tovarne obutve Peško. Francoski mladinci bodo na mladinski delovni akciji do konca tega meseca. Obiskali bodo tudi nekatere kraje na Gorenjskem (vig) — Foto: F. Perdan

Krajevni praznik v Šenčurju

Prebivalci Šenčurja in Voklega z množičnimi organizacijami in društvi v dneih od 16. julija do 20. julija praznujejo svoj krajevni praznik. Obujajo spomine na dogodke v juliju 1941. leta. Takrat so v vas vdrli Nemci in nameravali aretirati komuniste, skojevce in druge člane naprednega gibanja, toda ti so se pravočasno umaknili v šenčurske gozdove. Istega dne so imeli v gozdu tudi politično zborovanje, na katerem so se spoznale, da bodo ustanovili partizansko enoto — šenčursko četo. Ta se je pozneje priključila II. kranjski četi pod Storžičem.

V preteklih dneh so imeli svoje mokre vaje gasilci iz Šenčurja in Srednje vasi ter Voklega, potem namiznoteniški turnir med športnimi

društvi, Srednje vasi in Voklega in strelsko tekmovanje.

Danes, 19. julija, bo ob 18. uri otvoritev na novo asfaltirane ceste v Srednji vasi in propagandna vožnja AMD Šenčur, ob 20. uri pa slavnostna seja KS Šenčur in polaganje vencev pri spominskih obeležjih. V nedeljo, 20. tega meseca, bo ob 8. uri mednarodni nogometni turnir med SD Šenčur in Železno Kaplo. Ob 14. uri bo zaključna slovesnost (govor, recitacije, pevski oktet), podelitev prehodnega pokala za osvojeno prvo mesto na nogometnem turnirju in podelitev nagrade za najlepše okrašeno procelje hiš za krajevni praznik. Ob 15. uri bo prosta zabava pri gasilskem domu. Igral bo ansambel Igor Jamnik s pevtem Petrom Pečarjem.

Vm

14 imen — 14 tragedij

Kranj je letošnji dan vstaje posvetil spominu žrtvam, ki so za časa NOV padle na območju Jošta in še danes nimajo ustreznega obeležja. Na spomenik, ki ga bodo ob tej priložnosti odkrili v Pševem, so vklesali 14 imen. Ob vsakem tem imenu pa je napisana, živa svojevrsna pretrseljiva zgodba posameznih junakov, ki so v oprtem boju, v zahrbtni zasedi ali mučeni, postreljeni kot talci tam dali svoja življenja.

Svojevrsna je zgodba o narodnem heroju Ivu Slavcu-Joklu, ki je kot aktivist, politični delavec in borec šel skozi tolike boje, se ranjen pritažil med resnično mrtvim tovarišim in so ga Nemci spregledali, končno pa je prav tam na Pševem tragično končal.

Zanimiva je zgodba Ivana Dornika-Jaka. Zaupano mu je bilo, da v Stražišču likvidira nevarnega Nemca, vrtarja. Ta Nemec, zaveda-

joč se nevarnosti, je bil tudi vedno oborožen. Tako se je zgodilo, da sta oba hkrati ustrelila drug drugega, in to naravnost v srce in oba v trenutku obležala mrtva. Tragična je zgodba matere, ki je šla tam na obisk svoje hčerke partizanke. Ujeli so jo, mučili in spraševali ter končno zaprli v senik in živo zažgali.

Štirinajst takih zgodb bodo vedeli povedati nekateri aktivisti in preživeli borci tega kraja ob letošnjem snidenju. Toda zgodba o Joštu in tej okolici je pomno tudi iz predvojnih revolucionarnih časov. Jošt je bil zbirališče in žarišče mnogih sestankov, srečanj in priprav na revolucionarno delovanje v Kranju in okolici.

Osrnodnja prireditve bo na dan vstaje 22. julija ob 10. uri. Pripravljen je bogat kulturni program, znani aktivist politični delavec in borec Vinko Hafner pa bo govoril.

Organizatorji vabijo na čimvečjo udeležbo!

K. M.

MLADINO
IN TUDI DRUGE
OBCANE

VABIMO
NA POBIRANJE
KROMPIRJA

na naših njivah na delovišču v Zabnici od 23. julija 1969 dalje vsak delavnik od 7. do 18. ure, seveda v primeru lepega vremena.

Plačilo: 0,50 din od zaboja po izoravanju in 1,30 din od zaboja po branju

Interesenti naj se javijo na upravi delovišča ali na tujivi ob železniški progi.

KZK Kranj
obrat Kmetijstvo

ŽELITE ZASTONJ

OSEBNA AVTOMOBILA FIAT 850

ali
eno
od

200
nagrad?

Potem varčujte pri
GORENJSKI KREDITNI BANKI

kjer sta razpisani dve nagradni žrebanji lastnikov

vezanih hranilnih vlog
in deviznih računov

Pogoj: VLOGA DIN 1000.—

vezana na odpovedni rok dveh let

ALI VLOGA DIN 2000.—

vezana na odpovedni rok enega leta

PRVO ŽREBANJE BO 13. AVGUSTA 1969 V TRZICU

BLED • JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • SKOFJA LOKA • TRZIC

Obdobje Neodvisne delavske partije Jugoslavije

Novembra 1923 je bil pri Brunnerju sestanek Neodvisne, ki sta se ga udeležila tudi Griša Kanclerović iz Beograda in France Klopčič iz Ljubljane. Na tem sestanku so obravnavali primere provokatorjev, ki so se vrivali v partijske vrste in jih notranje razbijali.

Ceprav so jo ovirale stalne Sikane oblasti, je Neodvisna delavska partija na Jesenicah in na Javorniku razvivala in zrevolucionirala delavsko gibanje. Naraščajoča revolucionarnost se je manifestirala zlasti 27. aprila 1924, ko je jeseniška krajevna organizacija NDPJ razvila svoj prapor. Posledica te manifestacije je bila, da je oblast prepovedala praznovanje Prvega maja.

V obdobju delovanja NDPJ so se v Jugoslaviji pojavile prve fašistične skupine. Med temi skupinami je bila tudi Orjuna, ki je imela svoje pri-

padnike tudi na Jesenicah. Istega dne, dne 1. junija 1924, ko so njihovi pujaši napravili zverinski zločin v Trbovljah, so jeseniški orjunaši hoteli požgati gostilno Kobal, kjer je imela NDPJ svoj sedež, in Delavski dom. Komunisti so bili o njihovem namenu pravočasno obveščeni in so se pripravili na obrambo. Do spopada pa zaradi pisanosti orjunašev, ki so proslavili »zmago« svojih pujašev v Trbovljah in odlikovanje njihovega kolovodje, gostilničarja Humra z »Zelenim zmajem«, ni prišlo.

Delovanja Neodvisne delavske partije Jugoslavije oblast ni trpela dolgo. Ze julija 1924 je prišlo do tako imenovane »male obznane«, s katero je Pribičevićeva vlada prepovedala njeno delovanje, obenem pa razpustila tudi njene sindikate. Članstvo se je strokovno organiziralo ponovno v SMRJ, ilegalna partijska or-

ganizacija pa je v tem času znova utrpela močno izgubo članstva, ker je KID odpustila okrog tristo delavcev, ki so potem večinoma odšli za delom v tujino, ker ga doma niso mogli najti. Največja izguba za jeseniško partijsko organizacijo v tem času pa je bila izguba Cirila Koširja, ki ga je oblast izgnala in je baje odšel v Sovjetsko zvezo.

Predvečer monarho- fašistične diktature

Po prepovedi Neodvisne delavske partije Jugoslavije je bila KPJ ponovno navezana le na ilegalno delovanje. Na Jesenicah in na Javorniku si je prizadevala, da bi vplivala

na protirevolucionarno vzgojo delavstva v podružnicah SMRJ, zlasti pa mladine, ki je delovala in se izživljala v okviru obeh »Svobod«. Partijski vpliv se je kazal zlasti v jeseniški »Svobodi«.

Teror proti komunistom se je nadaljeval. Leta 1925 je Deželno sodišče v Ljubljani, obsodilo Tomaža Volfa z Javornika zaradi ilegalnega prehoda meje na sedem mesecev težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. Tomaž Volf je bil med najbolj zavednimi in poiztivovalnimi javniškimi komunisti. Kljub temu, da je bila v tistem času direktiva, da je treba pred sodiščem zanikati pripadnost h KPJ, je pred sodiščem na vprašanje, če je komunist, izjavil, da »organiziran komunist ne more biti, ker je komunistična stranka prepovedana, pač pa je komunističnega prepričanja.« Prav ta izjava je bila kriva, da ga je sodišče označilo za »strmaste ga« in mu poostriilo kazen.

Zaradi razprave proti tiho-

prijave je oblast leta 1925 aretirala tudi Janeza Smoleja, dasi je ta že dezertiral iz komunističnega gibanja in se pridružil krščanskim socialistom. Omenim naj, da se je v tem času članstvo v ilegalni partijski organizaciji skrčilo na vsega petnajst članov. Upad članstva v KPJ je bil tedaj splošen v vsej Sloveniji. Vzrok upadanja članstva je analiziral tov. Miha Marinko na II. kongresu KPS z naslednjimi besedami: »Ker avantgarda ni bila v zadostni meri oborožena z revolucionarno teorijo, ker svojega dela ni razvijala na revolucionarnih osnovah prave strategije in taktike — kar vse bi bilo nujno, da bi se revolucionarno gibanje ohranilo in dalje razvijalo — je začelo revolucionarno gibanje upadati... V takih okoliščinah so se pokazale nove slabosti takratne partijske organizacije. Ko je bila partija pahnjena v ilegalnost, je prešla na legalizem, namesto da bi krepila svojo ilegalno organizacijo...

Za vaš dopust

LEZALNE BLAZINE
LEZALNI STOLI
COLNI PLASTICNI
SOTORI

PLINSKI KUHALNIKI
HLADILNE TORBE
CAMP GARNITURE
SPORTNI REKVIZITI

POTROŠNIŠKI KREDITI ZA DOBO 6. MESECEV BREZ POLOGA.

blagovnica namo škofja loka

Jeseniška skupščina je bila odločna

Na 3. seji obeh zborov Skupščine občine Jesenice, bila je v četrtek, 17. julija, so pozornost odbornikov pritegnile predvsem tri točke dnevnega reda. Zahteva gostinskega podjetja Hotel Pošta po spremembi namembnosti predvidenega gostinskega lokala na Spodnjem Plavžu, razprava o osnutku odloka in potrditvi zazidalnega načrta »Jesenice — terase v centru« in razprava o predlogu za izdajo soglasja podjetju Kovinar, ki želi zvišati najemnino za grobove na pokopališču Blejska Dobrava.

Gostinsko podjetje Hotel Pošta je na občinski skupščini vložilo zahtevo za izdajo dovoljenja, da bi prostor, kjer je po zazidalnem načrtu predvidena restavracija, spremenili v trgovski lokal. V podjetju trdijo, da so stroški gradnje že preseglili predračunsko vsoto za 26 milijonov starih dinarjev, zato podjetje nima denarja za dograditev restavracijskih in kuhinjskih prostorov. Na osnovi teh ugotovitev so se v Pošti odločili, da gostinski lokal spremene v trgovskega.

Zahtevo je obravnaval Svet za urbanizem, gradnje in komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve. Ugotovili so, da zahteva ni utemeljena. Enakega mnenja je bila tudi Skupščina občine. Poleg tega so na četrtkovi seji skupščine sklepili poslati v podjetje Hotel Pošta komisijo za družbeni nadzor, katera bo pregledala poslovanje podjetja.

Nadalje so odborniki sprejeli in potrdili zazidalni načrt in njegov pravilnik za območje »Jesenice — terase v centru«, kjer bodo zgradili 142 stanovanj in 113 garaž. O predlogu Kovinarja, da bi zvišali najemnino za grobove na pokopališču v Blejski Dobravi, bodo razpravljali in sklepali jeseni.

Razen omenjenega so odborniki potrdili zaključni davčni račun in nekatere spremembe pri davčinah za kmete. Le-ti bodo imeli manjše obveze, tako da se bodo lažje in hitreje mehanizirali. Potrdili so tržni red za tržnico v Kranjski gori, odklonili zahtevo Kinematografskega podjetja Jesenice, da letos ne bi plačevalo obresti na poslovni sklad in sprejeli odlok o vsakoletnem podeljevanju Gregorčičevih in Cufarjevih plaket.

J. Košnjek

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri podjetju

Steklarstvo Kranj

razpisuje delovno mesto direktorja

Kandidat mora poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

imeti mora srednjo strokovno izobrazbo in najmanj pet let prakse na odgovornih delovnih mestih, oziroma mojstrski izpit (VK delavec) iz steklarske stroke in deset let prakse na odgovornih delovnih mestih.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe v 10 dneh po objavi na gornji naslov.

STEKLARSTVO Kranj,
Koroška c. 25

Takoj zaposlimo
DVA KVALIFICIRANA
STEKLARJA

in vzamemo v uk
DVA VAJENCA
za steklarsko stroko

Ponudbe pošljite na gornji naslov podjetja v desetih dneh po objavi.

Občinska komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri skupščini občine Radovljica je 12. julija, dan pred praznikom šoferjev, podelila osmim šoferjem in dolgoletnim prizadevnim delavcem v prometni vzgoji odlikovanje VZORNI VOZNIK. Odlikovanja so prejeli: (od leve) SEŠT Davorin, LUKAN Franc, PRAŠICEK Janez, FORTUNA Anton, SEDLAR Anton, POLONČIČ Franc, JUSTIN Jože in AVSENIK Franc (odsoten).

Predstavljamo vam:

CREINA Kranj

Turistično - prometno podjetje Creina iz Kranja nosi to ime od lanskega 17. julija, prej se je namreč imenovalo Avtopromet Gorenjska. Omenjeno podjetje je samostojno od leta 1965, prej so bili nekaj let pri podjetju SAP Ljubljana, samostojni pa so bili tudi že prej. Pri Creini je 370 zaposlenih, ki so lani ustvarili 27.222 tisoč 241 N dinarjev, letos pa računajo na skoraj 12-odstotno povečanje. Med 370 zaposlenimi imajo trije visoko izobrazbo, pet višjo, srednjo 20, visokokvalificiranih pa je 179. Poprečni mesečni zaslužek je bil lani v Creini 1003 dinarjev.

Podjetje ima devet delovnih enot — upravo, turizem, potniški promet, avtobusna postaja z mestnim prometom, tovorni promet, servis avtobusov in tovornjakov, servis osebnih avtomobilov, kmetijska mehanizacija in gostinski obrati. V zadnjih letih so skoraj popolnoma obnovili avtobusni vozni park — odločili so se za tipizacijo avtobusov — tam in Mercedese, medtem ko imajo v tovornem prometu samo vozila tam. Ker na prometnem področju ni večjih perspektiv — velika konkurenca, je začelo podjetje vlagati znatna sredstva v turistično dejavnost. Znano je, da so lani prevzeli od SAP žičnice na Krvavcu, medtem ko v samem središču Kranja grade nov velik hotelski objekt. Letos nameravajo še urediti smučarske proge na Krvavcu in postaviti novo sedenico, pripravljajo pa tudi načrte za novo cesto na Krvavcu. V.G.

Pester

trgovskega podjetja
MURKA LESCE

prodajni

na doslej največjem
razstavnem prostoru

program

30 sodelujočih proizvajalcev

na
Gorenjskem
sejmu
v Kranju
od 8. do 19. avgusta

POHISTVA, STAVBENEGA POHISTVA, TEKSTILA,
GOSPODINJSKIH STROJEV, JAMČI, DA BO IZBIRA
BLAGA V NAŠEM PAVILJONU PESTRA IN ZANIMIVA

Bohinjci svojim prvoborcem

Ob 50-letnici ZKJ in ob dnevu vstaje bodo Nomenjci odkrili 20. julija ob desetih dopoldne spominski plošči prvoborcema Jožetu Ažmanu in Janezu Zupanu, ki nista bila po povratku iz Rusije 1919. leta le požrtvovalna sejala revolucionarnih komunističnih idej v Bohinju, temveč tudi prva ilegalca in prva borca za osvoboditev izkoriščenega in zaslužnega delovnega človeka. Trdo življenje brezposelnih fužinarjev, furmanov in oglarjev ter garačev na skopi bohinjski zemlji je zoralo bohinjska srca za revolucionarno zrnje o življenjskih pravicah garačev, o vrednosti trdega dela, o pravicah do poštenega plačila.

Od leta 1919. so se naglo rojevale v Bohinju celice organiziranih komunistov, ki so se krepile na ilegalnih sestankih ob prepričljivih besedah Jožeta Ažmana in ob literaturi, ki jo je prinašal s sodelavcem Zupanom. Le-ta ni bil govornik, pač pa razsoden, prezet komunist, ki je z zdravo vero v zmago pravičnega boja za delavske pravice vplival na miselnost številnih v Bohinju. Uspeh se je pokazal že na občinskih volitvah 1921., ko je zmagala komunistična lista z nosilcem Rozmanom Francem. Sreski načelnik je sicer preprečil, da bi bil Rozman župan, s tem pa je le podžgal delo komunistov. Ko so se na Jesenicah zaradi nizkih plač uprli železničarji, sta bila med organizatorji stavke tudi Ažman in Zupan. Odpoved službe ju ni prestrašila. Znašla sta se med gozdnimi delavci na Pokljuki in nadaljevala z revolucionarnim delom. L. 1922 je organiziral Ažman v Bo-

hinju akcijo za pomoč gladoječim v Rusiji. Zupan pa je bil na Jesenicah v partijski celici gospodarski referent za »rdečo pomoč«. 2. septembra 1932 je bil Ažman delegat na okrožni konferenci »Neodvisne delavske stranke Jugoslavije« v Kranju. 27. aprila 1924 je zastopal bohinjske komuniste pri razvijanju prapora te stranke na Jesenicah. Naslednje leto je bil zaprt kot partijski sekretar, ki pa se je s spretnim zagovorom po par mesecih rešil na prostost. Naslednje leto je bilo sklicano v Bohinjski Bistrici predvolilno zborovanje. Ker se je oblast bala komunistov, je poslala 55 žandarjev, ki so pretepli govornika Berglja do nezavesti in ga zaprli. S tem pa niso zatrli ilegalnega dela. Prihajali so aktivisti iz Ljubljane in z Jesenic, za katere so govorili po Nomnju: »Noč jih je dala in noč jih je vzela«. L. 1926 je bil Ažman delegat na konferenci Enotnosti na Jesenicah, ja-

nuarja 1927 pa je bil izbran za kandidata na komunistični listi pri volitvah v oblastno skupščino, s čimer so se strinjali tudi socialisti. Iste leta se je udeležil pokrajinske partijske konference v Ljubljani. Po volitvah 1927 je bil ponovno zaprt. Tudi Zupan je bil stalno na agitacijskem delu. Na obeh domovih so bile pogoste preiskave, ker sta bila Ažman in Zupan trn v peti nomenjskim žandarjem in oblasti. Kljub pomanjkanju in brezposelnosti otrok, kljub težavam, ki so jih prizadejali nasprotniki, sta ostala oba domova ognjišči napredne miselnosti. K Ažmanovim je rada zahajala mladina na ples, ki so se končevali s partijskim študijem in razdeljevanjem literature. Da je bila ta mladina prekaljena, dokazujejo kasnejše žrtve: Ažmanov sin Mirko, Sevljenc Peter in Znidarjev Janez so padli kot talci, Komarjev Milan je padel v partizanih, Sušnikov Franc in Ažmanov Janko pa so bili v nemških taboriščih.

Močna Ažmanova opora je bila hči Rozka, ki ji je kot skojevki od leta 1937 marsikaj zaupal. Cesto je skrivaj vodila z železniške postaje goste, ki jih je spoznala po dogovorjenih znakih, na tajne sestanke, kjer so že čakali Tomaž Goddec, Franc Vojvoda, Jože Repinc, Vencelj Perko in drugi bohinjski komunisti.

S partijske konference v Lescah 1940, ki jo je vodil Stane Zagar in je bil navzoč tudi Edvard Kardelj, je prinesel Ažman važne vesti o fašistični agresiji in o obrambi pred njo, o novih nalogah komunistov in potrebni disciplini, kar je poživilo pridobivanje novih članov v Društvo prijateljev Sovjetske zveze, razkrivanje petokolonašev in priprave na obrambo ogrožene domovine. Prav zato bohinjskih komunistov zlom Jugoslavije ni presenetil. Skojevci so začeli takoj zbirati orožje in ga nosili v Ažmanov listnjak ter druga skrišališča. Kljub policijski uri in budnemu vohljanju ovaduha Adlešiča, nomenjskega postajenačelnika, so skojevci popisali vse plovce z revolucionarnimi gesli. Ažman je prenočeval v čebelnjaku pa tudi Zupan se je spretno izmikal aretaciji. Gestapovci so namreč po Adlešičevih ovadbah nenehno stikali za komunisti. 24. junija 1941 so izvedli preiskave po številnih hišah, vendar brez uspeha. Tedaj sta se Ažman in Zupan umaknila v bregove Goričice nad Nomnjem in se utaborila v težko dostopni skalni votlini Na straneh. Od tu sta lahko opazovala vas. Naslednjega dne sta se sestala s Tomažem

Godcem in Pintarjem Lojzom. Napravili so načrt o vzpostavitvi zveze z bohinjskimi komunisti. Sestali naj bi se na Gorjušah in se nato razdelili po področjih. Načrte pa je preprečila izdaja.

8. avgusta je prihrumelo v Nomenj 16 kamienov vojaštva. Obkolili so vas in pobočje Goričice. Na Ažmanovi stregi je Rozka takoj obesila dežnik, dogovorjeno znamenje za nevarnost. Oče in Zupan sta vse to takoj opazila in se odločila za umik preko savskega mostu na Jelovico. Kljub predvidnemu spuščanju proti cesti, sta se znašla pred skrito nemško zasedo. Prvi strel je podrl Ažmana, medtem ko je bil Zupan, ko je ustrelil nemškega vojaka, zadet v prsi in v nogo. Nemci so ju vrgli na kamion in odpeljali. Ažmana so z napisom »Nomenj« odložili v blejski mrtvašnici, Zupana pa so odpeljali v begunjske zapore. Ker je močno krvaveč, so ga odvezli na Golnik in po dveh dneh ponovno v begunjski bunker. Strežnik z Golnika je kasneje povedal, da je kljub oslabelosti pozdravljaj Zupan le s stisnjeno pestjo in žarečim pogledom. S tritedenskim zasliševanjem ob stahotnem mučenju, saj so mu potrgali vse nohte s prstov, ga niso pripravili, da bi karkoli izdal. Zato so ga 28. avgusta 1941 s 4 talci odpeljali v Gorje, kjer so jih ustrelili kot povračilo za smrt domačega izdajalca. Zupan je bil ustreljen zadnji. Trpljenje ga je v 3 tednih spremenilo iz postavnega moža v izčrpanega osivelega starca. Ko je stopal na morišče je zaklical navzočim: »Zmagoslavno gremo v smrt!«

Stem pa Nemci niso zavrl v Bohinju mrličnih priprav na oboroženo vstajo. Tomaž Goddec in ostali komunisti so delali s

podvojeno vneto. Na žalost pa je bila tudi vstaja, ki naj bi vzplamtel 15. XII. ob dveh, izdana. V Nomnju, kjer je bil predviden glavni udar, so že porezali telefonske žice, podrl pred sirarno most čez Bezdeno ter zasekali cesto na obeh koncih vasi, z Gorjuš pa se je pomikalo 300 borcev pod vodstvom Staneta Bokala. Nemci so jih prehiteli na oklopnih avtomobilih. Do zob oboroženim partizani z 80 puškami in 1 mitraljezom niso bili kos. Po uri trde borbe so se morali umakniti proti Gorjušam. Nemci so nato vsako hišo v Nomnju dvakrat preiskali in s »Hauslisto« ugotavljali, koga ni doma. Okrog 10. uri so odšli. Popoldne pa so se vrnil na 32 kamionih in ponovno preiskali hiše. Nato so zažgali 5 domov, med njimi Ažmanovega in Zupanovega. Medtem je prignala s Koprivnika skupina Nemcev brata Viktorja in Lovrenca Beznika, ki sta bila osumljena sodelovanja v uporu. Polili so ju z bencinom in vrgli v gorečo Ažmanovo hišo. Ko so proti večeru zapuščali vas, so odpeljali tudi družine iz požganih domov. Zupanova žena se iz Auschwitzta ni več vrnila. Sežgana je bila v krematoriju. Kljub nasilju Bohinjci niso klonili. Čeprav jih je izmed 600 borcev padlo 240, čeprav je bilo 182 domačinov izseljenih in 30 pobitih, čeprav so odvedli številne v zapore in na prisilno delo, so vztrajali v nenehni uporu, dokler niso izgnali zadnjega Nemca iz Bohinja.

Gotovo so to bogati sadovi prvih žrtev tovarišev Ažmana in Zupana, ki jima bodo v znamenju hvalečnosti ob 50-letnici ZKJ odkrili spominski plošči v Nomnju. Na to slovesnost vabijo vse znance in borce, da bodo spomini na najtežje dni čimbolj doživeli.

Osrednja bohinjska slovesnost bo v nedeljo 20. julija, ob pol desetih v Nomnju, kjer bodo v okviru proslave jubilejne 50-letnice ustanovitve ZKJ in dneva vstaje slovenskega ljudstva odkrili plošči na hišah dveh najzaslužnejših bohinjskih revolucionarjev Jožeta Ažmana in Janeza Pintarja.

Krajevna organizacija ZZB Bohinjska Bistrica, ki je dala pobudo za postavljanje spominskih plošč, bo s sodelovanjem Občinskega odbora ZZB Radovljica ob tej priložnosti poskrbela za primeren kulturno-umetniški program z udeležbo pevcev iz Bistrice in Radovljice, godbe na pihala iz Gorij in domačimi recitacijami in govorniki.

Da bi omogočili čim večjemu številu Bohinjcev udeležbo na slavnosti bodo organizatorji poskrbeli za brezplačne avtobusne prevoze s Koprivnika in Gorjuš, zgornje in spodnje doline.

Tege dne popoldne bo pri jezeru tradicionalna kmečka ohcet, zato pričakujejo, da bodo izletniki izkoristili priložnost tudi za obisk Nomnja, kjer jim bodo gostoljubni domačini pripravili dovolj pijače in jedi in poskrbeli za ugodno počutje.

JR

Sprašujemo

Janeza Sušnika,
podpredsednika
občinske skupščine
Kranj

Ko govorimo u uveljavljanju družbenega dogovora in o tem, kako se bodo uredile razmere na področju srednjega šolstva, pa so vse srednje šole v Kranju in na Gorjskem v zelo težkem položaju. Predstojniki izobraževalnih ustanov praktično še danes ne vedo, koliko naj bi letos posamezne šole dobile denarja. Tovariš Sušnik, vi ste član izvršnega odbora republiške izobraževalne skupnosti; pred kratkim je izvršni odbor republiške izobraževalne skupnosti razpravljal o tem vprašanju — bi nam povedali nekaj več o tem.

Na seji izvršnega odbora republiške izobraževalne skupnosti, ki je bila 8. julija, smo ponovno obravnavali problematiko financiranja srednjih šol. Na sestanku je bilo ponovno poudarjeno in sprejeta so bila stališča:

1. da je potrebno takoj vse srednje šole obvestiti, koliko

denarja bodo prejele za svoje delo v letu 1969.

2. da mora za vse šole biti uveljavljen družbeni dogovor o višini osebnih dohodkov za prosvetne delavce in, da bodo šole dobile sredstva za materialne izdatke v lanskoletni višini, povečane za 6%.

Povedati pa moram, da obstaja mnenje, da izračuni nekaterih šol, zlasti podatki za te izračune, niso povsem točni. Zaradi tega bodo strokovne službe preverile te podatke. Zato in zaradi drugih razlogov bodo pogodbe med republiško izobraževalno skupnostjo in šolami sklenjene kasneje kot je bilo predvideno. Upoštevati moramo, da je v Sloveniji približno 200 takšnih šol, ki jih financira republiška izobraževalna skupnost. Te šole je izobraževalna skupnost prevzela šele letos in povsem razumljivo je, da je takšno zapleteno in obsežno problematiko težko tako hitro spoznati.

Vaš stolpec

Ozka Cesta talcev v Kranju ni več primerna za promet. Dovoljen je celo prevoz s konjsko vprego. Še večja gneča vozil pa bo, ko bodo odprli v tej ulici gostilno pri Grašiču. Že sedaj se pogosto zgodi, da se vozila na tej cesti popolnoma zagazdijo in pešcem, zlasti pa med njimi tudi otrokom se lahko zgodi najhujše.

Torej ne čakajmo na nesrečo. Če se promet ne da urediti drugače, naj bo to odslej enosmerna cesta.

P. T.

Pred leti je bil speljan vodovod iz Otoč na Posavec. V začetku je bilo vse v redu, lani pa je dotok vode na Polani začel pešati. Prepričani

UPRAVNI ODBOR STANOVANJSKEGA PODJETJA
JESENICE

**PONOVNO RAZGLAŠA
PROSTO DELOVNO MESTO
KLEPARJA**

Poleg splošnih pogojev mora kandidat za to delovno mesto izpolnjevati še naslednje posebne pogoje: kvalifikacija iz kleparske stroke z najmanj 2 leti delovne prakse kot KV klepar.

Prednost pri izboru: bodo imeli kandidati z znanjem pleskanja kleparskih izdelkov.

Kandidati za prosto delovno mesto naj vložijo prijavo z dokazili, da izpolnjujejo vse zahtevane pogoje v roku 8 dni od dneva razglašanja prostega delovnega mesta na naslov Stanovanjsko podjetje Jesenice — splošni sektor.

Prijave, ki bodo prispele po zahtevanem roku, in prijave, ki bodo nepopolne (brez dokazil, da kandidat izpolnjuje zahtevane pogoje), se ne bodo upoštevale.

GOSTINSKO PODJETJE

JELEN

išče sodelavce za čas Gorenjskega sejma
za naslednja delovna mesta:

natakar, točaj, pomivalka

Prednost imajo tisti, ki so že uspešno sodelovali na sejmu.

V uk takoj sprejmemo:

3 natakarske vajence-ke

2 kuharski vajenki

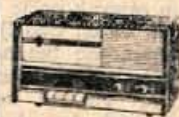
Pogoj dovršena osemletka. Prednost imajo vajenci iz mesta ali bližnje okolice, ker podjetje nima stanovanj.

Pismene prošnje sprejema uprava podjetja.

čez
20
dni

na svidenje na gorenjskem sejmu
JUGOTEHNIKA

skrbi za tehnično opremljenost vašega doma

smo bili, da je vzrok večja potrošnja vode ali pa kakšen kvar na cevovodu. Letos pa se je stanje še poslabšalo. Včasih vode ni niti toliko, da bi pogasili žejo. Vzroki tega nam niso znani. Nekateri pravijo, da vodo troši Iskra, ki v Otočah gradi nov objekt, ki v Otočah gradi nov objekt, drugi spet trdijo, da zaradi pomanjkanja vode tudi v Otočah nekdo tam vodo zapira. Ali je to res in od koga dobiva nalog za zapiranje vode, je vprašanje, na katero prosim, da objavite odgovor v vašem listu. Odgovor pričakujemo od uprave vodovoda in uprave Iskre v Otočah.

J. Kovač, Posavec

Prav lepo vaš pozdravljam in se vam zahvaljujem za redno pošiljanje nam cenjenega gorenjskega glasila. Drag mi je, saj v njem lahko preberem marsikakšno vest, ki me zanima in bi je drugače v tako oddaljenem kraju tu v Bosni ne izvedel. Vaš časnik sem dobil celo, ko sem bil na terenu nekje sredi gozdov v bližini Srbije. Čeprav tu v Tuzli prejemam Glas samo jaz, ga prečita še vrsta gorenjskih fantov, ki tukaj služijo vojaški rok. Hvala leži smu vam za zanimive članke.

Zelim, da bi Glas ostal še naprej zanimiv časopis. Tako upam, da ga bom tudi odslej redno prejemal.

Z. Derlink
vojak iz Tuzle

INDUSTRIJA GUMIJEVIH,
USNJNIH IN KEMIČNIH
IZDELKOV »SAVA« KRANJ
**izobraževalni center
razpisuje**

**vpis učencev v Poklicno
gumarsko šolo za šol. leto 1969/70**

Sprejeti učenci (samo fantje) se bodo izobraževali dve leti v Poklicni gumarski šoli v Kranju.

Vsak učenec prejema v času šolanja štipendijo, ki je odvisna od doseženega učnega uspeha, dobi povrnjene potne stroške nad 24 N din za vožnjo do šole in nazaj (učenci iz okolice Kranja) ter delovno obleko.

Za vpis veljajo naslednji pogoji:

1. uspešno zaključena osnovna šola,
2. zadovoljivo zdravstveno stanje,
3. starost 15 do 18 let,
4. uspešno opravljen psihološki test.

Vsi kandidati bodo morali v Kranju opraviti zdravniški pregled in psihološki test, kamor bo vsak kandidat pismeno povabljen.

Kandidati naj najkasneje do 30. avgusta letos predložijo izobraževalnemu centru »SAVA« v Kranju, Medetova 1 naslednje dokumente:

1. lastnoročno napisano prošnjo za sprejem,
2. zaključno spričevalo 8. razreda,
3. izjavo o sklenitvi delovnega razmerja po končani šoli z Industrijo gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov »SAVA« v Kranju za dve leti, kolikor časa prejema učenec štipendijo, ki jo morajo podpisati tudi starši (skrbniki).

Učenci iz oddaljenih krajev lahko vložijo prošnjo za sprejem v Dijaški dom v Kranju, Kidričeva 2.

Interesenti lahko dobijo vse informacije v pisarni izobraževalnega centra »SAVA« v Kranju, Medetova 1 (Mladinski dom »SAVA« v Stražišču) ali po telefonu št. 22-521.

JELOVICA

Lesna industrija Skofja Loka

gradi na Kokrici v neposredni bližini
Kranja

**naselje prostostojećih
in vrstnih enodružinskih
montažnih hiš**

Interesenti, zahtevajte prospekte in
informacije v prodajni službi podjetja — telefon (064) 85-336!

**ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE
KRANJ**

vabi k sodelovanju

1. pripravnik — diplomirani inženir ali inženir elektrostroke
2. pripravnik — elektrotehnik

Pod 1 — Poleg splošnih pogojev naj bi imel kandidat veselje do razvojne dejavnosti.

Pod 2 — Poleg splošnih pogojev naj bi imel kandidat veselje v smeri komercialne dejavnosti.

Prednost imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom, da so iz Kranja oz. njegove okolice. Podrobnejše informacije o ostalem se dobijo na upravi Gregorčičeva ulica 3, Kranj. Pošljite pismene ponudbe.

Objava velja do zasedbe delovnih mest. Nastop službe po dogovoru.

Najtežja preizkušnja prek Babe

Za letošnjo proslavo dneva borca na Bistriški planini so tržiški borci in komunisti povabili iz Ljubljane Andreja Stegnarja. Udeležencem je zlasti govoril o nekdanjem težavnem ilegalnem delu in o trpljenju in grozotah po zaporih in taboriščih. Veliko zanimivega je povedal. Z Uzarjem, s Stucinom, z Debevcom, s Pavlinovo, z Mlinarjem vsej deželi »brez privilegijev Keršičem, Gradišarjem in drugimi je bil Stegnar kot član takratnega komiteja KP Kranj odgovoren za tržiško območje. Kot tak je bil v policijski »rdeči kartoteki« stalno nadzorovan, zasliševan in preganjan po zaporih. Ze zgolj 5 let zloglasne Mitrovičeve veliko pove. V mariborskih zaporih pa je bil za najhujšo kazen dodeljen v temno samotno betonsko celico za polnih 15 mesecev, tako da je kot alpinist in športnik najboljših let shiral do 40 kilogramov.

Ko smo ga obiskali v njegovem sedanjem stanovanju v Ljubljani, smo ga zaprosili za samo eno od stoterih zgodb in spominov. Po zapisih in spominih je obnovil dogodek prehoda prek meje leta 1939, zadnji in najtežji.

Prve ilegalne prehode prek meje za prenos pošte, literature in spremljanja ilegalnih političnih delavcev je na tržiškem vzpostavil Jaka Zorga leta 1927. Potrebno je bilo poznati taktiko orožnikov na tej in na avstrijski strani, vedeti za vse planinske poti, za prehode gamsov in ob tem možnosti za varen prehod ljudi. Seveda sposobnih planincev in alpinistov. Zlasti še, ker je bilo treba prek obmejnih grebenov zgolj ponoči.

Prva leta je na tem največ delal Uzar. Leta 1930 pa je take zaupne naloge začel dobivati Stegnar. Kot alpinist in zanesljiv komunist si je bil že kar sam vzpostavil zvezo na avstrijski strani. Tako je začel. Iz Zagreba, Ljubljane,

Celovca, z Dunaja in od drugod je dobival ilegalno pošto in navodila. Potovanja prek Begunjsčice, Zelenice, Košute, Ljubelja in drugih vrhov so postala vsakdanost. Vsaj za Stegnarja. Niti sneg, deževna temna noč — nič ga ni zadržalo. Naloga je pač bila naloga!

Ko si je po petletni ječi opomogel in znova pokazal svojo pripravljenost, je nekoga poletnega dne 1939 dobil iz Zagreba zaupno nalogo. Pravzaprav sta k njemu prišla dva tovariša. Iz Avstrije čez mejo je bilo treba spraviti neko židinjno, rojeno Zagrebčanko, ki je živela na Dunaju. Ob prihodu hitlerizma so jo gestapovci iskali po vsej Avstriji.

Prehod je bil določen prek Babe v skupini Košute. Določen je bil dan in ura, kdaj naj se Stegnar javi pri planšarski koči pod Košuto na avstrijski strani.

Tokrat Andrej ni tvegala sam. Zadevo je zaupal tudi vestnemu planincu Srečko Perhavcu. Za primer, če bi bilo treba prek težavnih in zato varnejših prehodov prek

skal in sten, sta vzela še vrvi in alpinistično opremo.

Čez Zajmenove čeri sta se povzpela na Koroško. Tam sta previdno opazovala in ko se je stemnilo, prečkala sedlo Babe in že sta bila na avstrijski strani. Točno ob določeni uri sta bila pri planšarski koči. Toda ženske ni bilo nikjer! Kaj zdaj? Ugibala sta. Kaj če so gestapovci zavohali in odkrili načrt? Morda že zaprili ženo in druge, morda že zvedeli tudi za prihod naših s te strani in jih sedaj tu čakajo? Vse je bilo mogoče.

Spustila sta se v dolino do znanega zanesljivega kmeta Hajdišbauerja. Seveda z veliko previdnostjo. In prav tam sta našla starejšo, postavno žensko v družbi z drugimi komunisti. Vsi so krenili na pot. Kot glavna vodnica, alpinista in poznavalca poti pa sta bila Andrej in Srečko.

Takoj na začetku se je pokazalo, da žena ni večša hoje — zlasti ne v temi — po takih stezah in v hrib. Poleg tega je imela še usnjen kovček kakih 30 kilogramov težak!

Ko so prišli pod sedlo Babe, so se ustavili. Andrej je znova preveril varnost. Tik nad njimi je bila meja. Ničesar ni opazil, slišal. Noč je bila — kot grob! Previdno so šli naprej. Toda s Sedla je bilo treba po strmih skalah naprej na Veliki vrh (2088 m). Žena je postajala vse bolj nemočna. V najtežjih vzponih je kar omahnila. Sprva so ji z vrvo pomagali vkraber. Zatem so ji odpovedale tudi noge. Koraka ni zmogla več! Niti po ravnem! Andreja je začelo skrbeti. Pot je bila še dolga. Noč pa je kratka! Kaj, če jih najde dan in pridejo orožniki! On in Srečko pa sta bila edina kos temu naporu. Andrej je nosil kovček. Srečko pa si je žensko kar na ramo oprtal. Ni mogel drugače.

»To je bila zame pot najtežje preizkušnje fizičnih sil«, pravi danes Andrej. Od sedla do vrha so hodili cele štiri ure! Vsi izmučeni, preznojeni so se tam oddahnili. Vendar le za trenutek. Cimprej je bilo treba iz omenjenega pasu, da ne bi tvegali neprijetnega srečanja z orožniki.

Se isti dan je bila žena na varnem v Tržiču. Ko se je spočila, je krenila naprej. Vezi so bile lažje, manj tvegane in vsekakor ne več tako naporne.

Ko je Andrej že skoraj pozabil na tisti prehod in žensko s kovčkom, saj takih nalog je bil vajen, pa se je lepega dne znova javil tisti tovariš (imena Andrej ne ve) iz Zagreba, ki mu je bil zaupal nalogo, ter ga nenavdno presenetil. Izročil mu je 4000 dinarjev, kar takrat — 1939. leta ni bilo malo! Poslala mu jih je bila žena. Z velikim zadoščenjem je Andrej ta znesek dal za »rdečo pomoč«, ki je bila takrat med največjimi političnimi akcijami.

Andrej še danes hodi po hribih in spravi v koš marsikaterega mladega. Kot, da so ga ječe z vsem trpljenjem in lakoto in partizanstvom vred še posebno utrdile.

K. Makuc

Obisk v kranjski ljudski knjižnici

Mesec julij je čas kovanja, sončenja, izletov v gore, zabave, skratka čas počitnic. Zato nas je zanimalo, kako je z obiskom knjižnic v tem obdobju. V ta namen smo obiskali ljudsko knjižnico v Kranju in napravili kratko anketo. Knjižnica posluje vsak dan od 7.30 do 19. ure, razen ob sredah, ko je odprta od 10.30 do 19. ure in v sobotah od 7.30 do 13.30.

Knjižničarka Grobelnikova se je ravno pripravila za službo, ko smo se pojavili. Obrazložili smo ji namen svojega prihoda.

»Bojim se, da ne boste uspeli. Knjižnica je namreč v poletnih mesecih mnogo manj obiskana. Pozna se, da odhajajo ljudje na svoj letni oddih. Nekateri pa so prek poletja preveč zaposleni. Letos je bil opazen tudi nekakšen preliv bralcev iz naše knjižnice v novo urejene prostore študijske knjižnice. V knjižnico prihajajo največ delavci, dijaki in upokojenci, ljudi s fakultetno izobrazbo ni veliko. Morda nekoliko šaljiva pripomba: ženske prihajajo v knjižnico tudi namesto mož. Clani knjižnice so prebivalci iz vseh okoliških krajev, celo z Jezerskega, iz Cerklj, Zabnice, Tržiča, Radovelje in Skofje Loke.« Pozneje nam je tov. Mohor povedal, da je vzrok za to težnja bralcev po čim večje izbiri knjig. Problem vaških knjižnic bodo v bodoče skušali rešiti s potujočo knjižnico.

»Bralci lahko uporabljajo kataloge.« »Knjižnica je urejena na prosti pristop, zato bralci sami navadno ne uporabljajo imenskega ali stvarnega kataloga.«

»Katero knjigo vaši obiskovalci največ bero?« »Največ izposojamo lažje čtivo, knjige, ki so pač zanimive za širšo plast ljudi. Med take spadajo: Druga božja garnitura, Ukana, Angelika, Desirée, Sirota iz Lowooda, Viharni vrh, Roža in meč, Gimnazijka. Mnoge tudi zanima druga svetovna vojna v svetovnem merilu, manj partizanske zgodbe.

»Kakšno literaturo nudite bralcem?« »Tu imamo v glavnem leposlovje, ker strokovno literaturo zbira študijska knjižnica, mladinsko pa pionirska.

»Si za zelo brano knjigo preskrbite dovolj dvojnic?« »Vsako knjigo si navadno nabavimo v petih ali šestih izvodih, več nam denar ne dopušča.«

»Kako si pomagata, da lahko svetuje bralcem?« »Vseh knjig seveda ni mogoče prebrati, zato si pomagamo z ovitki, na katerih je kratka vsebina in s kritikami. Dostikrat so nam v pomoč bralci sami, včasih pa že zadošča podrobnejši pregled knjige. Sicer pa svetovanje ni tolikšen problem prav zaradi prostega pristopa. Knjige so urejene po vrsteh.«

»Kolikšen je obisk v čitalnici?« »Dnevno prihaja sem okrog 20 do 50 ljudi, odvisno pač od časa, vremena...

Bralci imajo tu na razpolago nekatere priročnike, dnevno časopisje, revije. Posebno priljubljene so nemške revije, ki jih izposojamo tudi na dom.

Pogovor seveda ni potekal tako strnjeno, ker so prihajale strani. Nekaj smo jih vključili v anketo.

● Tovarišica L. M. je po poklicu agronom. Stara je 29 let in stanuje v Predvorju. Letos se je ponovno včlanila v ljudsko knjižnico, bila pa je njen član že med študijem.

»Kaj najrajši berete?« smo jo vprašali. »Najrazličnejše knjige, zlasti romane. Izbi-

KINO

SKORAJ V KINU CENTER

Filmi na 70 mm trak — TOD sistem pseudo plastična slika — stereofonski zvok!

Veliko presenečenje nove filmske tehnike!

K R A N J

Ob priliki krajevnega praznika POBRESJE

vabijo množične organizacije na komemoracijo bistriških žrtov, ki bo v soboto, 26. julija, ob 8. zvečer pri spomeniku pred šolo.

Trgovsko podjetje

ELITA KRANJ RAZPISUJE PROSTI DELOVNI MESTI POSLOVODJE

Kandidat mora biti VK delavec trgovske stroke z najmanj 5 let prakse v trgovini tekstilne stroke ali kvalificirani delavec trgovske stroke z najmanj 10-letno prakso v trgovini tekstilne stroke. Prednost imajo kandidati s prakso v trgovini s posteljnino in dekorativnim blagom ter v trgovini s pleteninami. Poskusno delo traja dva meseca. OD po pravilniku z določeno osnovo in obračunom po prometu. Pismene vloge pošljite ali dostavite osebno do 1. 8. 1969.

CHEMO Ljubljana
poslovalnica Kranj,
Koroška c. 11

RAZGLASA

prosti delovni mesti:

1. blagajničarke v prodajalni
2. vajenca

Pogoji: pod 1. KV delavka v trgovski stroki z najmanj 2 leti prakse. Poseben pogoj je poskusno delo 2 meseca.

Pismene ponudbe sprejema poslovilja v prodajalni do vključno 25. julija 1969.

Podjetje ne razpolaga s stanovanjem.

ram med starejšimi pisatelji, moderno leposlovje mi je bolj tuje.

»Radj berete?« »Da, toda ni mnogo časa, zlasti ne poleti. Knjiga mi mnogo pomeni. V razvedrilo in pouk mi je.«

»Ste zadovoljni s knjižničarji in izbiro knjig?« »Moram priznati, da zelo. Uslužbenci znajo svetovati in hitro ugotoviti okus nekega bralca. Televizije nimamo,« nam je odgovorila na zastavljeno vprašanje. To nas je zanimalo zlasti zato, da bi morda lahko ugotovili, če televizija kaj vpliva, da ljudje manj berejo. Seveda je tako anketo kot je ta, nemogoče zaključiti z neko splošno ugotovitvijo.

● Naslednja, ki smo jo zmotili, je bila Z. S., devetnajstletna delavka iz Kranja. Knjižnico obiskuje dve leti in je zelo zadovoljna. Televizije nimajo.

»Koliko knjig preberete in kakšne?« »Preberem približno pet knjig mesečno, vedno ni mam časa. Najrajši imam za ljubljene, doslej pa mi je bil najbolj všeč roman Globoko jezero.«

● Tovarišica T. A., dijakinja kranjske gimnazije, stara 18 let in doma iz Kranja, nam je rada ustregla in nam odgovorila na zastavljena vprašanja.

»Leto dni sem včlanjena. Berem predvsem knjige, ki so obvezne za domače čtivo, med počitnicami pa najdem čas tudi za druge: zgodovinske, ljubezenske romane, avtobiografije. Najbolj všeč mi je knjiga Komu zvoni.« »Imate televizijo?« »Da, imamo.«

Čakali smo na moškega predstavnika. Bilo je očitno, da bo knjižničarkina pripomba na začetku razgovora opravičena, ko je vstopil fant, približno dvajsetih let. Toda s tem se nismo mogli pogovoriti, ker nam je pobegnil. Zato smo si izbrali moža v čitalnici. Prebiral je nemško revijo.

● Sem upokojenec in stanujem v Kranju. Star sem 66 let. Najrajši imam zgodovinske knjige, družinske romane, zlasti pa knjige o alpinizmu. Več berem pozimi.«

»Ste zadovoljni s knjižnicami?« »Sem, morda bi bili potrebni le boljši prostori za čitalnico.«

● Tudi naslednja, ki smo jo nekoliko dlje zadržali v knjižnici, je bila upokojenka, stara 59 let. Stanuje v Kranju in že več kot deset let redno zahaja v knjižnico. Pravi, da vsako leto porabi po dve izkaznici. Najrajši bere potopise, romane o zdravniškem poklicu, študentih, družinske drame, spomine. »Ne, doma nimamo televizije,« nam je odgovorila na zadnje vprašanje.

Obisk v knjižnici je bil tako končan. Vsi ljudje torej le niso odšli na počitnice, marsikomu bo krajšalo čas prav zanimivo branje.

V. Mihelič

Kulturne vesti

● **ZELEZNIKI** — Danes in jutri, 19. in 20. julija, bo v Zeleznikih že sedmič po vrsti tradicionalni čipkarski dan. Prireja ga krajevno turistično društvo. Začetek prireditve je napovedan za danes ob 19. uri, ko bodo domači fantje prikazali nekaj starih ljudskih običajev, med drugim tudi pobiranje krancljev in njih sežiganje na kresu. Zatem sledi prosta zabava. Mnogo obširnejši je program nedeljskih prireditev. Že ob 8. uri nameravajo odpreti razstavo čipk. Gostje bodo lahko občudovali in kupovali najbolj uspele mojstrovine železnikarskih klekljaric, razen tega pa jim bo na voljo cela vrsta izdelkov domače obrti. Dopoldan je na sporedu še vsakoletna ocenjevalna vožnja iz Škofje Loke v Zeleznike, glavni, popoldanski del prireditve pa se prične ob 14. uri s sprevodom čipkaric iz Češnjice do plavža sredi Zeleznikov. Tam bo potem tekmovanje v hitrostnem klekljanju, na katero so povabili tudi čipkarje iz drugih krajev. Izdelane vzorce bo ocenila posebna strokovna komisija. Zmagovalce čakajo praktične nagrade. Zatem sledi zabava s plesom.

● **SKOFJA LOKA** — S premiero Sartrove drame Zaprta vrata, ki so jo nastudirali člani škofjeloškega eksperimentalnega gledališča Oder — galerija, in s katero se nameravajo v ponedeljek, 21. julija, ob 19. uri predstaviti dvaindvajsetim likovnikom ter drugim obiskovalcem, bodo v Škofji Loki svečano proslavili začetek letošnje Groharjeve slikarske kolonije, tretje po vrsti. Predstava bo v galeriji Loškega muzeja na gradu. Udeležence kolonije, med katerimi sta poleg domačinov, Ljubljancanov, Kranjčanov in Sežančanov tudi dva Čeha, Španec, Italijan ter več mojstrov čopiča iz sosednjih republik, bo še istega dne ob 20,30 zvečer sprejel predsednik občinske skupščine Škofja Loka Zdravko Krivina.

FILM

Najprej sveža novica. Kinematografsko podjetje Kranj je kupilo v Češkoslovaški naprave za predvajanje filmov v »Michael Todd« tehniki. Kaj to pomeni? Filmi so posneti na 70 mm traku in jih predvajajo s petih zornih kotov. S tem dosežemo na izredno širokem platnu neverjetno plastično in doživeto sliko. Gledalec ima občutek, da ima pred seboj žive igralce in igralke. Zvočni učinki so tako urejeni, da imaš spet občutek, da si v središču dogajanja. Po besedah strokovnjakov bo slika na povečanem platnu kristalno čista, brez vsakih senc. Kaj smo torej pridobili v Kranju? V kinu Center bo čez mesec dni ste-

kla 30 milijonov vredna naprava. Gledalci bodo morali seči malo globlje v žep (po mnenju direktorja tovariša Petriča bo vstopnina še enkrat dražja). Skorajda polovica svetovne proizvodnje, predvsem ameriške, je poslкана po tem sistemu. Gorenjska prestolnica se je s podjetnostjo osrednjega kinematografa obogatila z drago in vsemogočno napravo. Če bodo filmi umetniško kakovostni, potem najbrž ne bo človeka, ki ne bi odšel še nekaj dinarjev za tehniške užitke. V začetku avgusta bo vse nared. Toddova projekcija bo dokazala, če je vredna hvale in denarja. Upajmo, da bo vse tip top — predvsem filmi.

Sedaj pa še k filmom. Stiranajst dni boste gledali napete kriminalke, živopisane westernne in se morda čudili dogodivščin želnim filmskim zvezdicam in zvezdnikom. Spored je lahkoten in ne stremi v višave. Naj omenim samo en film, ki bo mor. da po vsebini všeč zahtevnejšim očem! »Hudičev pozdrav« je francoski in izdelal ga je znani, prezgodaj preminul režiser Julien Duvivier. V tesnobnem vzdušju bolnik z izgubljenim spominom, ki pa se mu počasi vrača, odkrije hud zločin svoje žene. V središču pozornosti je seveda Alain Delon. Se enkrat pa naj poudarim, da naslovij drugih filmov zgovorno pripovedujejo o poreklu in o zgradbi posameznih del. Samo za primer: »Sedma žrtev«, »Osamljeni iz Nevade«, »Pet maščevalcev« itd.

B. Česen

Komisija za štipendije in posojila pri Temeljni izobraževalni skupnosti Kranj na podlagi 8. člena pravilnika o podeljevanju štipendij in posojil za izobraževanje učencev srednjih šol ter študentov višjih in visokih šol

RAZPISUJE

za šolsko leto 1969/70

1. STIPENDIJE

- na filozofski fakulteti za študij pedagogike—slovenščine ali slovenščine—pedagogike (1),
- na filozofski fakulteti za študij zgodovine — zemljepisa (1);
- na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo za študij matematike—fizike ali fizike—matematike (5);
- na pedagoški akademiji za študij matematike — fizike (2);
- na pedagoški akademiji za tehnični pouk—fiziko (2);
- na vzgojiteljski šoli (2);
- na šoli za medicinske sestre — pediatrična smer (3).

2. 40 brezobrestnih POSOJIL največ do 300 din mesečno z odpisi in dolgoročnim vračanjem za učence srednjih šol ter študente višjih in visokih šol.

Posojiljemalec se oprosti vračanja posojila, če konča šolanje v predpisanem času oziroma če diplomira do konca absolventskega staža, priznana v statutu šole, in sicer: v primeru odličnega uspeha 100 %, prav dobrega uspeha 80 %, dobrega uspeha 60 % in zadostnega uspeha 40 % prejetega posojila.

Če se ugotovi, da štipendist oz. posojiljemalec ni izdelal razreda oz. ni pravočasno opravil izpitov ali da ne izpolnjuje drugih svojih šolskih obveznosti, mu komisija ustavi izplačevanje štipendije oz. posojila in določi rok, v katerem mora po predpisih o šolanju napraviti izpite in izpolniti druge svoje šolske obveznosti. Če štipendist oz. posojiljemalec v danem roku ne izpolni teh obveznosti, se mu štipendija oz. posojilo ne izplačuje in se zahteva povračilo celotnega izplačanega zneska.

Prošnja za podelitev štipendije oz. posojila mora biti pismena. Prošnji je treba priložiti:

- podroben življenjepis;
- izjavo prosilca, da ne prejema štipendije ali posojila drugje;
- potrdilo o vpisu na šolo oz. fakulteto z navedbo letnika oz. semestra ter stroke oz. odseka;
- zadnje spričevalo oziroma potrdilo o uspešno opravljenih izpitih v zadnjem letu;
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov ter potrdilo o povprečnem mesečnem dohodku staršev v zadnjih 6 mesecih;
- mnenje študentske, mladinske oz. družbenopolitične organizacije.

Prošnja za posojilo mora poleg navedenega vsebovati še višino zaprošenega posojila in mesečnega zneska. Obravnavane bodo samo vloge tistih prosilcev, pri katerih mesečni osebni dohodki na družinskega člana ne presegajo 550 din.

V mejah pogojev razpisa imajo prednost učenci in študenti z boljšim učenim uspehom, socialno šibkejši kandidati ter otroci borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja.

Prošnjo, kolkovano z 2 din naj prosilci naslovijo na Temeljno izobraževalno skupnost Kranj — komisija za štipendije in posojila — do 20/8-1969.

Vsa podrobnejša pojasnila daje referent za štipendije in posojila pri Skupščini občine Kranj — soba 67/priljučje — telefon 22-621, interna 327.

Komisija
za štipendije in posojila
pri TIS Kranj

● **GORENJSKI MUZEJ V KRANJU.** — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava koroških slikarjev Kurta Schmidta in Wernerja Tatschla.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v Galeriji pa razstava depojskega gradiva: Iz podobarskih delavnice 18. in 19. stoletja na Gorenjskem. Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure.

U žarišču

Akademski slikar Ive Šubic

»Mi lahko poveste, kje živi Ive Šubic?«

Možak ob točilni mizi si je s hrbitščem dlani otrl potno čelo in me pogledal: »Slikarja mislite, kajne? Kar za meno, precej vam bom povedal.

Stopili smo na dvorišče gostilne. V bregu onkraj Poljan, onkraj Sore in travnikov ob njej je čepela ogrlica lepih hiš. Okna ene izmed njih so bila nenavadno velika, zapolnjevala so skoraj celo steno.

»Tistale bo, mar ne?« sem pokazal nanjo in domačin, ki sva ga s fotoreporterjem zapolnila pri popoldanski čaši piva, je priklimal. »Čez most se zapeljita, pa na desno in potem naravno. Ne moreta zgrešiti!«

Pet minut kasneje sem že sedel na udobnem divanu sredi Šubičevega svetlega, razsežnega ateljeja. Zidovi prostora, oveseni z neštetimi slikami, izžarevajo prijeten hlad, dušiča julijska vročina ne more skoznje. Kup knjig in revij na zaboju pod stranskim oknom, nabito polna knjižna omara v kotu in s papirji nastana pisalna miza nedaleč stran dajejo sobi videz akademske resnosti, medtem ko zbirka barvitih podob na steklo, stara kmečka skrinja, kipeč in posodice nenavadnih oblik, raztreseni po številnih polcích, vezene košarice, koruzni storži in osamljena pletenka, ki visi izpod stropa, ter seveda slikarsko stojalo, pričajo, da gre za delovni prostor likovnega umetnika.

Slikar v sivi, malce zamazani halji je od nekdaj prinesel trebušasto steklenico, polno žganja, in nama nalil.

»Poskusita, ni slab. V Vinharjih sem ga dobil,« naju je povabil. Nazdravili smo potem pa začeli govoriti.

»Zakaj da živim tukaj, v Poljanah, in ne kje blizu Ljubljane, blizu slovenskega kulturnega centra, bi radi vedeli? No, Poljanec sem, tu sem bil rojen in odkar pomnim, me je vleklo domov. Ze leta 1942, med vojno, ko se je naša četa zadrževala na Dolenjskem, mi domotožje ni in ni dalo miru. Potlej so nekega dne začeli zbirati prostovoljce za odhod na Kranj-

ske. Pomnožili naj bi tukajšnje partizanske vrste, kajti obračunavanje z Nemci je bilo vse kaj drugega kot občasne, manj nevarne akcije Italijanov. Javil sem se med prvimi, hkrati pa svojim tovarišem s tolikšnim navdušenjem govoril o Gorenjski, da so mi mnogi sledili. Tako je konec koncev moja četa dala največ prostovoljcev.«

Tudi pozneje, kot grafik v centralni tehniki partije v Kočevskem rogu in zatem kot vodja grafičnega ateljeja CK KPS — obenem z njim so tamkaj delali še mnogi drugi mladi slikarji, bodoča velika imena slovenske likovne umetnosti (na primer

France Slana, Ivan Seljak-Čopič, Alenka Gerlovič itd.) — si je želel nazaj med poljanske grčice. Ampak poveljstvo ga ni pustilo oditi, preveč dragocen je bil, preveč nepogrešljiv.

»Po osvoboditvi, med leti 1945 in 1958, sem na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost nadaljeval in končal študij slikarstva, nato pa se za stalno naselil v Poljanah,« sva zvedela od Šubica.

»Ali se ne čutite odrinjena od sodobnih likovnih dogajanj?«

»Ne. Redno sodelujem z našim društvom. Razen tega sō prometne zveze s Škofjo Loko, ki v odnosu do Ljubljane že zdavnaj ni več periferija — tu mislim na razstave, na Groharjevo slikarsko kolonijo in drugo — odlične, tako da lahko kadarkoli skočim tjakaj. Sploh pa je svet vedno bolj odprt, nekako manjši, če hočete. Danes ti ni treba iti v Pariz, da zveš za najnovejše poskuse tujih mojstrov čopiča in dleta. Skoraj istočasno dosežejo tudi naša tla.«

Majhno, črnolaso dekletce je pokukalo skozi vrata in za hip zmotilo debato. Ampak s Francijem ji očitno nisva bila všeč, kajti odkurila jo je po stopnicah navzdol.

»Oh ta naš potepuh! Cel dan se že vlači okrog,« sem slišal zabrudati očka. Nato smo spet prešli k resnejšemu pomenku.

»Kakšen je moj delavnik, sprašujete? Vstajam s soncem in ležem šele pozno zvečer. Čez dan slikam, posvečam se platnom, kajti z barvami lahko ustvarjaš le pri dnevni svetlobi. Zvečer navadno ilustriram.«

Omeniti velja, da je Šubic eden najboljših slovenskih ilustratorjev. S to obliko likovne dejavnosti se peča že zelo dolgo, že od časov NOB naprej. Kasneje, po vojni, je mnogo risal v Ciciban in Pionirski list, čeprav, kot pravi sam, ne bi smel, saj sta trpela študij in ostalo delo.

»Ilustracijo imam za popolnoma enakovredno slikanju. Najraje se lotevam prizorov iz živalskega sveta ter kmečkih in partizanskih tem. Pritegnejo me, rišem jih z resničnim veseljem. Seveda moram včasih, ob večjih naročilih, zaradi tega zanemariti slikanje.«

Kdor pozna Iveta Šubica in njegovo delo, kdor si je ogledal kakšno od njegovih razstav, ve, da so mu najbolj pri srcu partizanski motivi, motivi iz kmečkega življenja ter krajine. Zakaj tako širok izbor, smo vprašali slikarja.

»Veste, jaz slikam na platno tisto, kar je v meni, kar me navdušuje, priteguje... Preko tega ne morem. Ne mislim upodabljati le določene stvari, ostalo pa zanemariti. Za razne eksperimente sem že prestar. Res, veliko se ubadam s partizansko tematiko — in še se bom. Nisem še povedal vsega, izčrpal vseh

doživetij. Podobno je s prizori iz življenja kmetov, mojih poljanskih rojakov ter s krajinarstvom,« pravi o svojem delu.

»Slikam v ciklusih, in sicer tako, da obdelujem hkrati samo eno temo, na primer samo kmečko motiviko. V človekovi notranjosti je namreč skritih nešteto vtisov, spominov. Enkrat se utrne eden, drugi drugi in ko jih zberem dovolj, zgrabim čopič ter začnem delati. Kasneje pride na vrsto partizanska tematika, nato krajine, pa spet kmečki motivi — in krog je sklenjen. Takšni ciklusi so dobri tudi zato, ker se vedno koncentriram le na eno samo problematiko, eno samo stvar.«

Na Šubičevih delih bi zaman iskali kontraste, razgibanost. Ni jih. Uporablja le več odtenkov ene ali dveh barv. Trdi, da ga najbolj privlači zima, ki s svojo monotono belino deluje nekam prvobitno, mogočno, nedotaknjeno in ki opazovalca prenese v drug čas. Podobno je z umirjeno jesensko toplino, medtem ko kričava barvitost in lahkotnost pomladi manj ne naredi nobenega vtisa. »Nisem kolorist,« pravi in morda so v teh dveh besedah zajete vse glavne značilnosti njegovega karakterja.

Toda Ive Šubic ni le slikar, je tudi aktiven družbenopolitičen delavec.

»V raznih organizacijah, svetih in društvi sodelujem že zelo dolgo. Ta navada se me drži še iz partizanskih in študentskih let. Prepričan sem, da mora biti človek zvraven povsod, kjer s svojim znanjem lahko kakorkoli pripomore k napredku in izboljšanju. Res je sicer, da spričo tega nekoliko trpi slikanje, a vendar...«

»Predsednik odbora Groharjeve slikarske kolonije ste, ali ne?« sem mu malce nevljudno segel v besedo.

»Kakšne so po vašem mnenju prednosti kolonij?«

»Nekateri jih odklanjajo, češ da gre za nekakšno kolektivno delo in za družbena srečanja, ne pa za resno slikanje. Osebnostno mislim, da ugotovitev ni točna, kar dokazujejo tudi izdelki likovnikov — udeležencev kolonije v Škofji Loki. Slikar, ki pride v določeno, njemu še neznan kraj, začne iskati motive in odkrivati novo ter se s tem izpopolnjevati. Zlasti v Loki, impresionistov Barbizonu, kjer je možnosti na pretek, vsakdo lahko najde kaj zase.«

Kolonije so, razen naštetega, tudi izredna priložnost, da udeleženci izmenjajo mnenja o sodobnih likovnih problemih. In če drugega ne, marsikateri slikar po dolgem času spet pride v neposredni stik z naravo, kajti mnogi celo leto delajo le v svojih ateljejih.

Najin sobesednik je nazadnje še dodal, da bo treba začeti razmišljati o prostoru, kjer bi lahko za stalno razstavili slike likovnikov, ki so se udeležili Groharjeve kolonije. Le-te namreč morajo biti na razpolago občanom, saj je med njimi vsak dan več ljubiteljev slikarstva.

Celi dve uri smo že kramlali, a še mi ni zmanjkalo vprašanj. Toda dovolj je bilo. Ne gre več tritati Šubičevega dragocenega časa in izkoristiti njegovo gostoljubnost, sva menila s fotoreporterjem ter se poslovila. Nečesa pa vendarle ne smem zamaščati. Tega namreč, da je večeraj, 18. julija, Ive Šubic iz rok predsednika republiškega odbora zveze združenj borcev NOV Slovenije Janka Rudolfa prejel nagrado vstaje slovenskega naroda 1969. Podelili so mu jo za eno od najnovejših slikarskih del iz obširnega partizanskega ciklusa. Cestitamol!

I. Guzelj

Razpis Prešernovih nagrad za leto 1969

Na podlagi 4. člena odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad (Uradni vestnik Gorenjske, št. 10-87/69 z dne 5/4-1969) razpisuje svet za prosveto, kulturo in telesno kulturo skupščine občine Kranj (po predhodnem dogovoru z ustreznimi sveti pri skupščini z ostalih gorenjskih občin) Prešernove nagrade za leto 1969

za delovanje na področju kulture, za umetniško ustvarjanje in poustvarjanje ter za kulturno znanstvena dela.

Nagrade se dajejo praviloma za stvaritve v letu 1969, lahko pa tudi za življenjsko delo.

VISINA POSAMEZNE NAGRADE BO ZNASALA 4.000,00 DIN.

Za nagrado se lahko potegujejo občani gorenjskih občin, pa tudi drugi občani, če je njihovo delo vezano z območjem Gorenjske.

Dela in predlogi za podelitev Prešernovih nagrad morajo biti predložena žiriji za ocenitev del in za izbor Prešernovih nagradencev do decembra 1969.

**Svet za prosveto, kulturo in telesno kulturo
Skupščine občine Kranj**

Te dni po svetu

Tridnevna posvetovalna konferenca predstavnikov neuvrščenih držav v Beogradu je bila zelo delovna in zanimiva. Predstavniki neuvrščenih držav — največ jih je bilo iz Afrike in Azije, medtem ko je Latinska Amerika poslala predvsem opazovalce — so med razpravo poudarjali potrebo po razširitvi vsestranskega posvetovanja in sodelovanja med neuvrščenimi.

Razumljivo je, da so številni predstavniki omenjali tisto, kar države v razvoju najbolj tare: čedalje večji prepad med razvitimi in nerazvitimi, neenake pogoje trgovanja, visoke cene končnih izdelkov in nizke cene surovin, ki jih predvsem proizvajajo države v razvoju, možnost večjega gospodarskega sodelovanja med neuvrščenimi, razširitev in neokolonizem in podobno.

Na posvetovalnem sestanku je bilo tudi govora o možnostih za sklicanje konference neuvrščenih »na najvišji ravni«, to je konference šefov držav in vlad neuvrščenih, kakršni sta bili beograjska konferenca leta 1961 in kairska leta 1964. Ni bil glavni namen posveta sklepati o tej konferenci. Glavni namen posveta je bil proučiti sedanje stanje v svetovni politiki

neuvrščenosti in poiskati učinkovitejše poti za medsebojno sodelovanje, za udržitve te politike in za ugotovitev, kateri so zdaj najvažnejši problemi.

Konferenca se torej ni odločila za sklicanje »vrhunske« konference. Uradno sporočilo pravi o tem: »Udeleženci posvetovalnega sestanka so soglasno izrekli potrebo po čimbolj aktivni udeležbi neuvrščenih držav v mednarodnem dogajanju in po osredotočenju prizadevanj v okviru OZN. S tem v zvezi so izmenjali mnenja o različnih oblikah in možnostih za redna in vseobsegajoča posvetovanja in sodelovanje in o umestnosti konference šefov držav neuvrščenih držav ob ustreznih pripravah.«

Pri tolikšni množici držav — zastopanih jih je bilo 51 — so bile nujno ocene o sedanjem stanju neuvrščenosti precej različne. Vsi so priznavali, da je slika res pisana in raznolika, toda eni so videli v tem nekaj razumljivega in naravnega, nekaj kar je treba upoštevati pri graditvi večje enotnosti in boljšega sodelovanja, drugi — predvsem alžirski delegat

— pa so v tej raznolikosti videli »popolno zmedo, ki označuje naš sestanek od prvega dne... in je samo bled odsvit zelo očitne oseke neuvrščenosti«. Tako je menil alžirski delegat, ki se je na vse kriplje trudil, da bi to zmedo povzročil, ko se ni držal ne procedure ne časa, ki je bil določen za posamezne govornike in intervencije.

Bolj objektivno zveni ocena dopisnika Reuterja iz Beograda: »Kljub razhajanjem v stališčih so neuvrščene države dosegle v Beogradu veliko več enotnosti kot na kairski konferenci leta 1964.«

Ko to pišemo, se trije ameriški astronauti pripravljajo na polet na Luno. Vse, kar je bilo pred tem, je bila pravzaprav priprava na glavno dejanje: prihod človeka na Zemljin satelit. Minilo je slabih deset let, kar je pokojni predsednik Kennedy določil načrt, po katerem bi moral Amerikanec še pred koncem desetletja — to je še pred letom 1970 — stopiti na Lunino površino. V tem trenutku vse kaže, da se bo tako zgodilo.

Takrat so združene države še močno zaostajale v vesolj-

ski tehniki — predvsem po moči nosilnih raket — za Sovjetsko zvezo in marsikdo je dvomil, ali se bo Kennedyjeva napoved res uresničila. Toda ZDA so z izredno visokimi stroški in s skrajno koncentracijo strokovnjakov in industrijskega napora dohitele ZSSR, tako da danes ni mogoče reči, katera izmed supersij vodi.

Nihče pa se več ne slepi, da to ni napeta tekma ne samo v tehnologiji, ampak tudi za ugled v svetu. Sprva je kazalo, da Sovjetska zveza resno konkurira, da bi bila ona prva, ki bo poslala človeka na Luno, pozneje pa so sami Rusi dejali, da imajo drugačne načrte. Kljub temu so štiri dni pred ameriško izstrelitvijo poslali na Luno avtomatsko postajo. Vseeno jim vendarle ni.

Ljudje in dogodki

V Zbiljah nov gasilski dom

V nedeljo je v Zbiljah z otvoritvijo novega gasilskega doma domače gasilsko društvo svečano proslavilo 100-letnico gasilstva v Sloveniji. Članom društva, ki je bilo ustanovljeno leta 1955, je po štiriletnem delu uspelo zgraditi društveni dom, katerega vrednost je ocenjena na 14 milijonov starih dinarjev. Zanimivo je, da je v dom vloženi le 4 milijone družbenih sredstev, vse ostalo so prispevali člani društva in vaščani s prostovoljnimi delom in prispevki.

Na prostoru pred domom se je zbralo precej domačinov in gostov, med njimi predsednik občinske skupščine Ljubljana-Siška prof. Da-

nilo Sbrizaj. Predstavniki pokrovitelja, predsednik občinske konference SZDL Ljubljana-Siška Marko Svete, je v svojem nagovoru med drugim dejal, da so prav Zbilje primer, kako se družbena sredstva lahko oplemenitijo s požrtvovalnim prostovoljnimi delom vaščanov za zadovoljevanje potreb svojega kraja. Veliko pohvalo pri tem zasluži gradbeni odbor pod vodstvom Janeza Šetina, ki je vsa leta neumorno reševal iz dneva v dan porajajoče se probleme. Ob koncu proslave je predstavnik občinske gasilske zveze Ljubljana-Siška predal najzaslužnejšim članom društva diplome za dolgoletno delo.

F. Rozman

DELOVNA SKUPNOST
CP GORENJSKI TISK KRANJ
DELOVNA ENOTA TISKARNA

razglašja

prosto delovno mesto:

pomožnega delavca

Pogoj: Vojaščine prost.

Poskusno delo traja 1 mesec. Prijave sprejema tajništvo Gorenjski tisk Kranj, Koroška 8. Rok prijave do 2. 8. 1969.

Razpisna komisija

Čevljarske delavnice Tržič

razpisuje
delovno mesto
direktorja

Pogoji:

Kandidati morajo za to delovno mesto poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da ima srednješolsko izobrazbo ekonomske, čevljarske, usnjarske smeri, 7 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 5 let na odgovornejših delovnih mestih v delovnih organizacijah čevljarske stroke.
2. da ima nepopolno srednjo izobrazbo in 10 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 5 let na odgovornejših delovnih mestih v delovnih organizacijah čevljarske stroke.

Kandidati naj prijave z ustreznimi dokazili pošljejo do 4. avgusta 1969 razpisni komisiji Čevljarske delavnice Tržič.

SLOVENIJAŠPORT

EXPORT — IMPORT

vam nudi

največjo izbiro OPREME ZA KAMPIRANJE, vse vrste KAMP POHISTVA, ležalne blazine, SOTORE, igre za rekreacijo, KOPALNE OBLEKE in drugo.

Oglejte si

bogato izbiro v naših prodajalnah v KRANJU in na JESENICAH.

Beograd — 11. julija — Po pripravljalnem sestanku neuvrščenih, ki se je končal v Beogradu, so delegacije pisale dokument, v katerem govore o načelih politike neuvrščenosti, o oblikah posvetovanja neuvrščenih, o problemih razorožitve, o krizi na Bližnjem vzhodu in o drugih delih sveta. Doseženo je bilo tudi soglasje o sklicu vrha neuvrščenih dežel.

Biafra — 12. julija — Biafrski minister za informacije je danes pozval humanitarne organizacije in vlade, ki bi rade pomagale Biafri, naj to uredijo, ne da bi pri tem sodelovale z nigerijsko vlado. Obenem je sporočil tudi izjavo podpredsednika izvršnega sveta Nigerije, da je uničevanje prebivalstva z lakoto v vojni zakonito orožje.

Moskva — 13. julija — V Sovjetski zvezi so izstrelili avtomatsko postajo Luna 15. Poročajo, da je njena naloga nadaljnje znanstveno raziskovanje Lune in vesoljskega prostora okoli nje. Predvidevajo, da bi Luna 15 prinesla na zemljo vzorce luninih tal.

Saigon — 14. julija — Ameriško poveljstvo v Saigonu poroča, da se ameriške čete z vso naglico umikajo iz Južnega Vietnama. Kakor je sklenil predsednik Nixon, se bo do konca avgusta iz Južnega Vietnama umaknilo 25.000 vojakov.

Tegucigalpa — 15. julija — Kot poročajo tuje agencije, je Salvador napadel državo Honduras v Latinski Ameriki. Spor med državama je menda izbruhnil zaradi kvalifikacije za svetovno nogometno prvenstvo, globlji vzroki pa so tudi v množičnem priseljevanju Salvadorcev v Honduras.

Cape Kennedy — 16. julija — Točno ob 14.32 po srednjeevropskem času je s ploščadi ameriškega vesoljskega izstrelišča na Floridi poletela proti Luni tričlanska človeška posadka z namenom, da stopi na zemljin satelit. Zgodovinskemu dogodku je ob izstrelitvi prisostvovalo okoli milijon ljudi, po televiziji pa okoli 500 milijonov po vsem svetu.

NEVIDNE MREŽE

IVAN
JAN

(Odlomek iz povesti »MRTVI NE LAŽEJO«)

9

Rekli so mu, naj se vrne v domači kraj. Tam bo lahko več koristil velikemu rajhu in »Führerju« kakor tu. Prkazale so se namreč uporniške komunistične tolpe in poučili so ga o boju proti njim ter mu naročili, na se kolikor mogoče prikrije, pri banditih pa skuša vzbuditi zaupanje. Podpirali ga bodo, podrejen bo obersturmführerju Wernerju na gestapovskem sedišču. Zglasi naj se mu kot agent št. 11, vse drugo bo zvedel tam in pravočasno. Pomembno pa je, da v začetku ostane v senci kot vdan in na velika tveganja pripravljen podpornik partizanov, ki jih bodo potem lahko hitro uničili.

Ni se branil oditi, kajti zdelo se mu je, da mu je novi čas naklonjen. Dobil je potrebne listine, nemške in ustaške, prejel navodila in odšel. Otroci so ostali pri teti, da ga pri delu ne bi ovirali.

Tako je prišel v domačo vas, kamor ga ni nihče vabil. Tudi polsestra Martina ne. V domačem kraju se je hitro vživel in se pokazal boljše, prijaznejši in preudarnejši, kot je bil nekdanj.

Svet ga je izučil, spremenil so govorili ljudje.

Postal pa je tudi »zanesljiv« steber v uporniških vrstah.

A stavek TREBA JE NAPRAVITI KONEC je napovedoval začetek novih dejanj. Če je Gorski to izrekel, je s tem oznanil, da je Aleš že preveč odkril. Kljub temu je zdaj njegove prenapete možnosti trapila bolj misel o tem, kako da je prav Gorski tisti najpomembnejši člen, ki ga je pričakoval. Kaj pa, če je Gorski te besede izrekel kar tako? A če bi jih, ne bi sprejel njegovih treh.

Vse je hitro povezal s preteklimi dogodki. Ne, tu ni moglo biti nespornost!

Kljub nejevolji Gorskega je bil njegovih besed vesel tudi Aleš. Zdelo se mu je, da je tudi Gorski že marsikaj ugotovil. Z njim sicer ni bil preveč prijateljski, ločevala so ju leta in nekakšna zadržanost. V tovarni je o njem že pred vojno marsikaj slišal praviti, poznal pa ga je le od daleč. Vedel pa je, da so ga Nemci zaprli že prvo jesen in da se jih je potem rešil ter prišel med partizane. Pokazal je zavirljivo občutke za organizacijo, hkrati pa je bil nepopustljiv bojevnik, pogumen in odličan strelec. Njegov nastop je vzbujal zaupanje, to pa je bilo najpomembnejše. Tistega dne so se vsi trije zlahka dogovorili, da bodo razvili tiralke v vse smeri, samo da zastró izdajstvo. Temu je bil namenjen dogovor

o nekoliko širšem sestanku pri Golobu.

Aleš je spet oživel:

— Ljudje so nemirni in še vedno čakajo na aretacije, se je obrnil k Filipu. — Na vsakem koraku nas spremljata negotovost in nezaupanje. Kako bomo v takem ozračju širili organizacijo! O tem bo treba jasno spregovoriti na sestanku!

Na Alešev namig je bil Filip tisti, ki naj bi Goloba pripravil, da bo posvet pri njem.

— Pred dnevi si mi pa dopovedoval, naj se ga ogibam, je vrtil Filip.

— Zdaj je tako. Ljudje mu še najbolj zaupajo. Pomagal ti bom, je obljubil Aleš.

Filip se je hotel še otesati, v resnici pa je komaj čakal na priložnost.

Filipova gorečnost in njegovi načrti so zdaj dobili krila. V napeti navdušenosti je moral »skočiti« po opravkih, kot je dejal sosedu. Sešel se je z obersturmführerjem Wernerjem in govorila sta tudi o odkritju Gorskega. Gestapovec ni niti pritrđil niti zanikal, da je ali ni Gorski pravi, le iz bleska njegovih oči je spoznal, da tu ne gre za nobeno zmoto. Hotel ga je še nekaj vprašati, pa ga je Werner ustavil:

— Vprašanja so neprimerena. Čim manj govorjenja, več bo uspehov!

To je dotlej zadoščalo kot potrdilo, da je vse v redu. Potem pa je v zavisti in želji, da bi visokega gestapovca morda le pripravil do razlag in napotkov, napeljal pogovor na sestanku pri Golobu. Toda obersturmführer mu je nepričakovano hladno svetloval:

— Pazite, številka 11! Ni še čas, da pokažete karte. Potrebujemo vas še med njimi! Zagotovite si zaupanje, ki kaže, da je po vaši nerodnosti omajano!

Že prihodnje dni je bil Filip neprenehoma na nogah in med ljudmi. Ni bil redek, ki se je čudil njegovj predrznosti. Marsikdo se je zaradi tega opogumil in sodeloval naprej.

H Golobu je prišel proti večeru. Po stranskih poteh. Morda bo najprej naletel na Rožo. Toda v kuhinji ga je čakal poleg nje Golob. Ni mu pokazal prijaznega obraza, čeravno je po Alešu že vedel, da bo prišel. Roža pa je bila z njim vsakdanje prijazna. Golob ju je temno gledal, da ga je Filip podražil:

— Kaj si tako čemeran? Se bojiš? In pogledal je nasméjano Rožo, da ni bilo mogoče vedeti, če Filip misli na strah pred Nemci ali pred njim, ki mu hoče zapeljati

ženo. Golob je samo nekaj zagodrnjal, da je pač tak čas in hotel vedeti, kaj ga je prineslo.

— Morda že veš? Je tupal Filip.

— Pri tebi človek nikoli ne ve, je pograbil priložnost Golob in s pogledom najprej ošvrknil njega, potem pa še ženo. Filip se je rahlo nasmehnil. Golob pa se je še vedno delal, kot da se mu niti ne sanja, čemu je prišel.

— Za sestanek gre. Tu pri tebi. Prišlo bi več ljudi!

— Zdaj v teh razmerah? se je čudil Golob.

— Prav zdaj. Oba sta naročila, Aleš in Gorski!

Potem mu je razlagal in ga prepričeval, da bi se sešli kar v prostorni hiši. Golob se je dolgo izgovarjal s previdnostjo in trdil, da ni razumno po nepotrebnem riniti v nevarnost. Filip pa ni odnehal.

— Hiša je na samem. Kaj pa se more zgoditi. Pridejo le zanesljivci.

Počasi je Golob popuščal in nazadnje privolil, kajti Gorski in Aleš sta zatrdila, tako mu je dopovedoval, da bosta poskrbela za varnost.

— Naj bo, če je tako. Toda to je zadnjič, da tako nosim glavo na prodaj!

Filip je odšel. Golob je popustil zato, ker mu je Aleš tako svetoval. Vedel je že, da se bodo sešli večer prej, kot je bilo sklenjeno v Filipovi navzočnosti; in ne v hiši, temveč na koncu njiv, tam kjer se začne gozd.

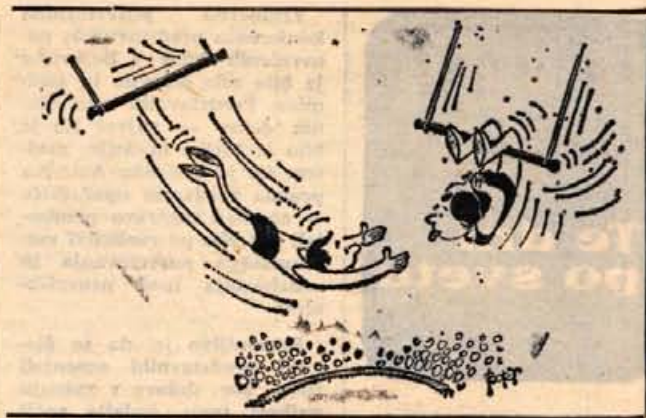
Aleš je poskrbel za vse drugo. Do zadnjega tudi Gorskemu ni razodel svojih namenov. Sicer pa je tako vedel, da Gorski ne bo ugovarjal, saj mu ne gre predvsem za sestanek. Če bo dan prej, toliko bolje. Toda kako se je začudil, ko ga je potem Gorski trdo obzrl.

Čemu smo se dogovorili, zakaj še nepotrebne zmešnjave. Ljudje so že tako nezaupljivi!

— Saj veš, da moramo odkriti izdajalca! Se ti ne zdi, da je to ena izmed poti?

— Prav, prav. Domislek je dober. Poskrbi za pravočasna obvestila, da se ne bo kaj zgodilo.

— Bodi brez skrbi, je rekel Aleš. — Za vse je poskrbljeno. Alešev glas je bil miren, tak kot navadno, vendar je Gorski ugibal, če ta človek ne pomeni še kaj več? Hudo je služiti dvema gospodarjema! Upal je, da bodo Nemci opravili brez njega, vendar ga je imel Werner dobro prihrknjenega. Popustil je za ceno življenja, v resnici pa ni bil za Hitlerja. Obžaloval je vnetega Aleša, toda izmakniti se ni mogel. Slo je za glavo. Če je zaradi svoje že popustil, jo je varoval tudi zdaj. Vsake je manj škoda kakor njegove.

V začetku julija so v Tovarni Tomos v Kopru slavili svojevrstni dogodek. Z montažnega traku se je popeljal 400 tisoč moped in naključje je hotelo, da je bil ta moped kolibri-11 na dve prestavi izdelan za švedsko tržišče. Ta podatek hkrati pove, da si je tovarna Tomos s svojimi izdelki z mopedi pridobila zaupanje in uspeh tudi v severnih in zahodnih državah v Evropi.

Vodoravno: 1. dovoljen lov, 9. majhen otok v otočju Marsihall (Tihi ocean), 13. bojevita, huda ženska v grškem bajeslovju, 14. nasprotna od desne, 15. livarski izdelek, 16. rokometas in hokejist iz Tržiča, dijak kranjske gimnazije (Božidar), 18. ljubkovalno žensko ime, 19. špansko otočje v Sredozemskem morju, 20. kratica za »skrajšane«, 22. varuh ognjišča pri starih Rimljanih, 23. dedna zasnova, 24. sovjetski kozmonavt, ki je obletel zemljo 62-krat v Vostoku 4 leta 1962 (Pavel), 27. krilo rimske legije, 29. okrasni kipec, 30. slov. akademski slikar (Nikolaj), 33. slavnostna dvorana, 34. pesniško ime za srbski manastir Hilandar na sveti gori Atos, 36. malik, 37. zavratni napadi na politične osebnosti.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13								14			
15							16	17			
		18				19					
20	21				22				23		
24			25	26	*			27	28		
29							30			31	32
33					34	35					
36						37					

Navpično: 1. eno izmed imen pokojnega predsednika Indije Sastrija, 2. težki kamioni italijanske izdelave, 3. popularen šport z žogo, 4. slov. virtuoz na violino (Igor), 5. vrsta majhnih konj, 6. desni pritok Save v Bosni, 7. kratica za »smučarski klub«, 8. slikovita dolina pod Triglavom, 9. ime nemške filmske igralke Sommer, 10. ljudski naziv za vojaško formacijo v Sloveniji med vojno, ki je sodelovala z okupatorjem, 11. zapreke, 12. slovnični izraz (tvorni, trpni itd.), 17. španski spolnik, 19. kraj v Vojvodini, po katerem se imenuje pokrajina, 20. alžirski in tuniški konjenik, 23. trgovski izraz za kos, 22. sovjetska republika ob Baltiku, 25. stara površinska mera, 26. osebni zaimek, 27. kemična spojina (kislina), 28. del Maribora ob Dravi, 30. vzklik pri španskih borbah, 31. del čebelnega panja, 32. ploskovne mere, 35. kratica avtorja Visoške kronike.

INFORMAZIONI TURISTICHE

TURISTICNE
INFORMAZIJE

FREMDEKVERKEHRSNACHRICHTEN

Kampingi na Gorénjskem

Bled — »BLED«, nadmorska višina 485 m. Odprt od maja do septembra, površina 40.000 m². V kampu je telefon, kopališče s prho, restavracija, športna igrišča in kupite lahko tudi živila. Cene: za osebo 3 din, za avto 2 din, za avtobus 5 din in za šotor 3 din.

Bohinj — »MLADINSKI DOM«, nadmorska višina 530 metrov. Odprt od 1. junija do 30. septembra, površina 6000 m². V kampu je telefon, kopališče s prho, restavracija in športna igrišča, ne morete pa kupiti živil. Cene: za osebo 2 din, za šotor 2 din, za avto 1.50 din, za motorno kolo 1 din in za avtobus 5 din.

Bohinj — »ZLATOROG«, nadmorska višina 525 m. Odprt od 1. junija do 30. septembra, površina 25.000 m². V kampu je telefon, kopališče s prho, restavracija, lahko kupite živila, športnih igrišč ni. Cene: za osebo 3 din, za avto 1.50 din, za motorno kolo 0,80 din in za avtobus 5 din.

Gozd Martuljek — »SPIK«, nadmorska višina 743 m. Odprt od maja do oktobra, površina 20.000 m². V kampu je telefon, kopališče s prho, restavracija, športna igrišča, lahko kupite tudi živila.

(nadalj. na 12. str.)

Kamp Šobec med najbolje urejenimi v Evropi

Kamp Šobec, ki ga vodi turistično društvo Lesce, je bil ustanovljen 1957. leta. V njem je vsako leto precej stalnih gostov in niso redki tuji gostje, ki zatrjujejo, da je to eden najbolje urejenih kampov v Evropi. Letos je turistično društvo ogradilo še preostali del kampa, razen tega pa so opravili tudi več vzdrževalnih del. Tako so še posebno poskrbeli za čistočo.

V kampu imajo preko 200 posod za odpadke. Uvedli pa so tudi zdravniško službo, ki je danes nima še noben kamp. Zdravnik, ki je v kampu, daje prvo pomoč, hkrati pa je povezan z zdravstvenim domom in reševalno postajo. Veliko pozornost pa daje turistično društvo Lesce tudi propagandni dejavnosti. Tako bodo letos za propagando namenili okrog 8 milijonov sta-

● V Bohinju sta zasedena hotela Bellvue in Mladinski dom. Dovolj prostora je še v zasebnih turističnih sobah, nekaj pa tudi v drugih hotelih. Žičnica na Vogel obratuje. Temperatura jezera je 18° C.

● Na Bledu je dovolj prostora v gostilnah in počitniških domovih, za hotele pa je potrebna rezervacija.

● V Kranjski gori so zasedeni hotel Erika, Porentov dom in dom Pri mlinu. V drugih hotelih in zasebnih turističnih sobah je še dovolj prostora.

● V Podkorenu je dovolj prostora.

● V Martuljku je hotel Spik zaseden.

● V kočah na Vršču je še dovolj prostora.

● V koči na Krnici je tudi še prostor.

● Žičnica na Vintranc ne obratuje.

● Na plazu pod Prisanom obratuje prenosna smučarska vlečnica.

● V Ratečah je še nekaj prostora v zasebnih turističnih sobah, za gostilne in za Dom v Planici pa priporočajo rezervacije.

● Na Jesenicah in v okolici je še prostor.

● V Trziču, Podljudelju in na Ljubelju je povsod še prostor. Prostor je tudi na Zelenici, Kofcah, na Kriški gori in na Dobroci. Žičnica na Zelenico ne obratuje.

● V Kranju je prostor v obeh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je tudi v domu na Joštu, v hotelu na Brniku, na Jezerskem in v Predvdvoru.

Dovolj prostora je v domu na Krvavcu. Žičnica na Krvavcu redno obratuje. Dom koprškega odreda na Kališču je odprt.

V Kranju je odprto letno kopališče, zimsko kopališče pa je odprto vsak dan, razen v ponedeljkih.

● V Skosji Loki je zaseden hotel Krona, prostor pa je še v zasebnih turističnih sobah. Dovolj prostora je v Loški koči na Starem vrhu, v planinskem domu na Lubniku in pri zasebnikih v Ratečah.

● V Poljanski in Selški dolini je povsod še prostor. Poljanska Sora ima 20° C.

Prireditve

● V Bohinju bo 20. julija »kmečka ohcets«, dan poprej bo vasovanje, 18. julija pa bo nastopila folklorna skupina v hotelu Jezero.

● Na Bledu bo 19. in 20. julija vsak dan ob 9. uri dopoldne regata v veslanju za prvenstvo Jugoslavije. V ponedeljek, 21. julija ob 19. uri bo na Bledu promenadni koncert v zdraviliškem parku, ob 21. uri pa velik ognjemet z blejskega gradu. V sredo, 23. julija, ob 20. uri bo na Blejskem jezeru nočni promenadni koncert. V festivalni dvorani na Bledu bo v četrtek, 24. julija, nastopil folklorni ansambl Koloz Beograda.

● V Kranju se bo začel v petek, 18. julija, turnir v waterpolu II. zvezne lige. Zaključek bo 20. julija zvečer na kopališču v Kranju.

● V Železnikih v Selški dolini bo 20. julija tradicionalni čipkarski dan.

rih dinarjev. Vsakemu gostu, ki se bo zadržal v kampu, bodo namreč dali poseben propekt s cenami in drugimi informacijami in anketni list, da bi tako čez čas lahko ugotovili, koliko stalnih gostov prihaja v kamp in kakšne pripombe imajo.

Sicer pa so letos z obiskom v kampu kar zadovoljni. Posebno velik obisk so zabeležili aprila in maja, medtem ko je bilo v juniju nekaj manj gostov oziroma prenočitev kot v istem mesecu lani. Precejšen obisk pa pričakujejo v tem in prihodnjem mesecu, če bo lepo vreme.

Kamp Šobec, kjer imajo urejeno pralnico, likalnico, restavracijo, manjšo trgovino s spominki in drugimi potrebščinami itd., zadnja leta obišče največ Holančev in Dancov. Slednjih je bilo posebno do sedaj veliko. Precej pa je bilo v kampu tudi že Švedov, Belgijcev in drugih.

Nazadnje pa povejmo še to, da turistično društvo za goste v kampu večkrat prireja tudi izlete v bližnjo in daljno okolico. V društvu so namreč spoznali da si gost, ki pride na dopust v kamp, ne želi le miru in počitka, marveč se zanima tudi za okolico. To pa lahko spozna veliko bolje z dobro pripravljenimi izleti.

A. Z.

Transturist hoteli

TRANSTURIST

— Hoteli Bohinj — Bohinj

Obiščite DANCING BAR.

Vsak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje v hotelu JEZERO v Bohinju igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu.

Izkoristite prijetno vožnjo PO NOVI CESTI BLED-BOHINJ

CREINA
turistično
prometno
podjetje
KRANJ

- prodaja letalske in ladijske vozovnice,
- rezervira hotelske in privatne sobe,
- prireja izlete po domovini in v tujino z udobnimi avtobusi
- in s strokovnim vodstvom, nabavi vam potne liste in vizume,
- menja tuja plačilna sredstva, ko potujete, vam je na voljo z informacijami in nasveti.

OGLASITE SE V TURISTIČNI POSLOVALNICI KRANJ, KOROSKA 4, TELEFON 21-022.

S Tomosovim mopedom v Saharo

Junak letošnjega velikega podviga — potovanja s Tomosovim mopedom v Saharo — znani turistični delavec in svetovni popotnik Stane Tavčar iz Kranja se je v petek vrnil s svojega dolgega, zahtevnega in tveganega potovanja.

Kot smo že poročali, je v prvi polovici letošnjega meseca maja solidno opremljen z vsemi pripomočki, potrebnimi za tak podvig, krenil na pot, ki ga je vodila prek Italije, Francije, skozi Andoro in Španijo do Gibraltara. Tam se je z ladjo podal čez preliv in pričel afriški del potovanja. Prepotoval je Maroko, Prekoračil Visoki Atlas in se napotil v osrčje Sahare. Zaradi nevarnosti pri prestopu alžirske meje je

Kampingi na Gorenjskem (nadalj. z 11. str.)

vila. Cene: za osebo 3 din, za šotor 2 din, za avto 1,50 din, za motorno kolo 1 din in za avtobus 10 din.

Kamnik — »KAMNIK«: nadmorska višina 400 m. Odprt od 15. junija do 15. septembra, površina 1000 m². V kampingu je telefon, kopališče s prho, restavracija, športna igrišča, lahko kupite tudi živila. Cene: za osebo 2 din, za avto 2,50 din, za motorno kolo 1 din in za avtobus 5 din.

Lesce — »SOBEC«: nadmorska višina 425 m. Odprt od 1. maja do 30. septembra, površina 140.000 m². V kampingu je kopališče s prho, restavracija, športna igrišča, lahko kupite živila, ni pa telefona. Cene: za osebo 3 din, za šotor 3 din, za avto 2 din in za motorno kolo 1 din.

Radovljica — »KOPALISCE«: nadmorska višina 491 metrov. Odprt od 1. junija do 30. septembra, površina 8000 m². V kampingu je kopališče s prho, restavracija, športna igrišča, lahko kupite živila, ni pa telefona. Cene: za osebo 2 din, za šotor 2 din, za avto 2 din in za avtobus 5 din.

Trzin — »TOMINCEV SLAP«: nadmorska višina 680 metrov. Odprt od 1. junija do 31. oktobra, površina 1200 m². V kampingu je telefon, kopališče, prhe ni, je pa še restavracija, športna igrišča, kupite lahko živila. Cene: za osebo 2,50 din, za avto 1,50 din, za motorno kolo 1 din in za avtobus 3 din.

moral kreniti na sever proti Oranu in Algeru, nato pa se je podal spet na jug ter prek Laghouata in Ghardaie prodrl do Ouargle, najjužnejše točke svoje poti po alžirski Sahari. Iz pekla razžarjene Sahare se je vračal prek El Oueda, Bou Saada in Constantine, dosegel Tunis, se z ladjo prepeljal v Palermo na Siciliji, pri Messini se spet prepeljal na italijansko kopno ter se prek Neaplja, Rima, Ancone, Benetk, Kopra in Ljubljane vrnil v rodni Kranj, kjer so ga domači in prijatelji že nestrpno pričakovali.

Naši bralci se gotovo še spominjajo prvega velikega Tavčarjevega potovanja po Afriki, ko je s Tomosovim mopedom prevozil okoli 12.000 kilometrov dolgo pot po deželah Bližnjega vzhoda. Tedaj se je seznanil z ljudstvi in pokrajinami nemirne arabskega sveta, se sprijel s puščavami Arabskega polotoka in Veliko Libijsko puščavo ter spoznal, da ima tudi puščava svoje čare: ogromne, spoštljive razsežnosti, žgoče dneve in temne, mrzle noči. Sedem velikih jugoslovanskih časopisov je ponatisnilo njegov potopis »S kolibrjem po Evropi, Aziji in Afriki«.

Letošnji Tavčarjev podvig pa je bil še veliko zahtevnejši. Njegovo potovanje z mopedom v Saharo je bilo zares izredno pogumno in tvegano dejanje, ki je od njega in seveda tudi od mopega terjalo maksimalno vzdržljivost. V sedemdesetih dneh je prevozil skoraj 13.000 kilometrov, od tega 5000 kilometrov puščavskih poti na področjih, kjer so nekatere oaze tudi do 400 kilometrov vsaksebi, kjer se podnevi živo srebro dvigne nad 50 stopinj Celzija, ponoči pa zdrkne tudi na 20 stopinj pod ničlo. To so poti, kjer divjajo žgoči peščeni viharji, kjer je voda redkejša in dragocenejša od zlata. To so poti, o katerih s spoštovanjem govorijo popotniki, ki se vozijo v avtomobilih, nalašč prirejenih za potovanja po puščavah. To pa so tudi pokrajine, ki skrivajo v sebi prave bisere arabske arhitekture, edinstvene prirodne lepote in tisočere zanimivosti orientalskega sveta, ki jih je Tavčar ujel in ohranil v nešteti barvnih posnetkih in v svojih zanimivih popotnih zapiskih.

Vozilo, s katerim je Stane Tavčar opravil svoj zahtev-

ni podvig, je Tomosov moped kolibri 14-V iz leta 1969. Njegov motor je dvotaktni, 49 cm, zračno hlajen z ventilatorjem, moči 2,7 KM ter porabo goriva 2,2 l na 100 kilometrov. Opremljen je z nožnim zaganjačem in nožnim pretikalom. Edina dodatna oprema je povečani rezervoar in dodatni prtljajnik za obsežno prtljago, ki jo je saharški popotnik moral voziti s seboj, če je hotel v tistih puščavskih, neobljudenih krajih ostati živ in zdrav.

Izvirnost, zahtevnost in širokopoteznost letošnjega Tavčarjevega podviga bodo potovanja »S Tomosovim mopedom v Saharo« brez dvoma uvrstili med tista velika svetovna potovanja, ki od časov Marca Pola, Jamesa Cooka ali Ferdinanda Magelana pa vse do današnjih prvih korakov v vesolju nenehno vzpodbujajo in podžigajo nemirni, raziskujoči človeški duh.

Tovarna motornih vozil
Tomos Koper

V sredo je prispela na Bled tradicionalna karavana jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe »Pesem poletja«. Letos so se za spremembo pripeljali v moskvičih. Na Bled so prispeli s precejšnjo zamudo in okrnjeni, saj so nekaterim pevcem na poti od Portoroža do Bleda nagajali avtomobili. Med njimi je bil tudi popularni Ivica Serfezi, ki ima na Bledu veliko prijateljev in oboževalcev. (jk) — Foto: F. Perdan

Bridge klub Bled

Letos bo na Bledu II. mednarodni bridge turnir

Po lanskem bridge turnirju so februarja letos na Bledu odprli bridge klub. Ustanovili so ga na pobudo ljubljanskega bridge kluba oziroma njegovega predsednika Milana Ivanuša. Klub so ustanovili za področje jeseniške in radovljiške občine in trenutno je večina članov blejskega bridge kluba z Jesenic, kjer so že prej neorganizirano igrali bridge.

Bridge klub Bled ima sedaj okrog 30 članov in je eden od 20 bridge klubov v naši državi. Po otvoritvi jim je dvorano odstopil Golf hotel na Bledu.

Trenutno pa se člani kluba pripravljajo na organizacijo II. mednarodnega bridge turnirja parov. Turnir bo na Bledu od 3. do 5. oktobra in je zanj tudi v tujini že precejšnje zanimanje. Pričakujejo, da se bo letošnjega turnirja udeležilo okrog 300 do 400 igralcev bridgea. A. Z.

Trans turist

ODDELEK

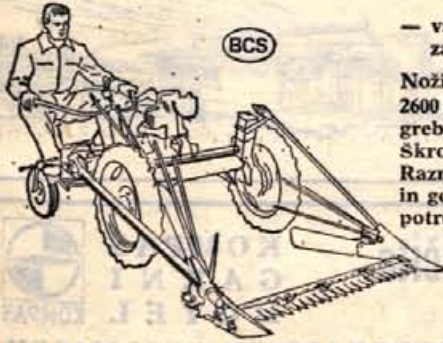
ZIČNIC

SKOFJA LOKA

Prosimo vas, da obvestite vse vaše planinske postojanke (hotele, koč, taborniška letovišča, recepcije hotelov in campe), zlasti pa postojanke na območju Bohinja, da je vstop oz. dostop na to območje prepovedan, zaradi gradbenih del (razstreljevanje skal) na smučarski progi Zadnji Vogel — Ukanc. Ta prepoved velja od 18. 7. do 18. 8. 1969.

UGODNO IN PO ZMERNI CENI KUPITE PRI
NADI FUŽINE — 800 m OD DRŽAVNE MEJE.

Motorne kosilnice
znamke BCS —

alpina — laverda —
olimpia

— vse rezervne dele
za te kosilnice.

Noži BCS 127 lir
2600 lir — Palci za
greben 780 lir —
Škropilnice volpi
Razno konfekcijo
in gospodinske
potreščine.

Erholungsheim Ribno bei Bled
lädt Sie ein. Erstklassige Küche,
Zimmer, schöne Umgebung

Obiščite
BISER HORTIKULTURE
ARBORETUM
VOLČJI POTOK
PRI KAMNIKU

za vsakogar
nekaj
v trgovinah

ŽIVILA
ŽIVILA
KRANJ

POMAGAJ SI SAM
IN **UNIOR**
TI BO POMAGAL

V vsako hišo **GLAS**

VALENTIN barve - laki

FERLACH — BOROVLJE
Klagenfurter Strasse 29

VSEH VRST IN KAKOVOSTI

POSEBNO:

- specialni tipizirani laki za vse avtomobile
- zavese iz dralonā in diolena ter tapete

- obloge za tla, preproge
- parfumerija
- prvovrstna čistilna sredstva
- in še mnogo drugih specialnih artiklov

BESUCHEN SIE

MODEGESCHAFT

Boutique

Ljubljana, Miklošičeva c. 5
KOTEKS — TOBUS

Gostilna

TICIČ ŠIME

v Poveljani na otoku Pagu
vas vabi na prijetne počitnice.

Paški sir, pršut, ugodna klima in toplo morje.
Hrana in prenočišča 28 N din.

Informacije zahtevajte na gornji naslov.

Zlatorog PRESENEČA

Pred vojno so največje presenečenje povzročila kvalitetna Zlatorogova pralna mila z nagrado v obliki zlatnika.

Odtlej je minilo že dobrih 40 let, zgodbe o Zlatorogovih zlatnikih pa še krožijo med prebivalci številnih krajev naše dežele.

Zdaj zlatniki v Zlatorogovih kvalitetnih pralnih milih znova čakajo srečne dobitnike. Hkrati bomo s kolekcijami naših proizvodov nagradili tudi dobitnike predvojnih Zlatorogovih zlatnikov.

Naši dragi stari prijatelji, sporočite nam, kako ste v predvojnih letih našli zlatnike, kako ste se ob tem veselili, kakšna usoda je doletela vaše zlate nagrade.

Zlatorog

NAGRAJUJE ZVESTOBO

GOSTILNA "Franzl"

Oglejte si izredno lepo sotesko na poti v KORTE (Trögern) • Trögernerklamm in obiščite gostilno FRANZL — samo 11 km od Železne Kaple

BUTAN

CAMPLIN — AVTOPLIN

Kraj polnjenja: Kamping v Zaki — BLED PLINARNA LJUBLJANA, Vodovodna cesta (za Lito-strojem)

telefon 316-798, 315-759

CAMPLIN — AUTOGAS

Fühlungsstelle: Camping in Zaka — BLED PLINARNA LJUBLJANA, Vodovodna cesta (hinter Lito-stroj)

Telephon 316-798, 315-759

HOTEL LEV

Se priporoča in vabi v svoje sodobno opremljene sobe in apartnaje. Prijetna restavracija, restavracijski vrt in terasa. Velika izbira kulinarčnih specialitet in odlična vina.

V dancing baru ples, glasba in mednarodni artistski program. Lastni parkirišči in garaže. Za obisk se priporoča

Hotel LEV Ljubljana
tel. 310-555
telex. 31-350

KAVA
užitok

GOSTILNA MULEJ

PO
TO
KI

domača hrana
izbrane pijače
prenočišča
VABLJENI

Hotel in restavracija
PLANINKA Kamnik
Besuchen Sie uns, Sie werden mit einheimischen Speisen und Getränken sehr gut bedient!
Willkommen!

ALP PENSION

Alp Pension

HERLEC ELA IN ROMAN TUPALIČE 38 P. PREDDVOR

Obiščite nas — domača hrana — pristna kapljica —

Pension od 30 do 35 N din

Gorska vodniška služba

Prijazno vas vabi

GOSTILNA MLEČNIK

Kirschenteuer — Kozenlavra
15 km od ljubeljskega predora ob česti v Celovcu

- avtomatično kegljišče
- kopalni bazen
- ugodna menjava
- solidna postrežba
- zmerne cene
- govorimo slovensko

obiščite

KOMPAS
GARNI
HOTEL KOMPAS

Z AVTOMATSKIM KEGLJIŠČEM
IN RESTAVRACIJO NA LJUBELJU.

Ljubelj

Za reprezentance podjetij dajemo posebne popuste.
Vabi Kompas GARNI HOTEL BLED in Kompas HOTEL KRANJSKA GORA

EISEN SPÖCK

FERLACH
BOROVLE,
Hauptplatz 13

samo 15 km od
ljubeljskega predora
specializirana trgovina

- Izredna izbira elektro-posode
- Oprema za vrtove in kampinge (stoli, mize itd.)
- Blazine-zračnice — hladne torbe
- Gospodinska in kuhinjska oprema
- Gradbeno in pohištveno okovje
- Orodje

Svilanit

BIETET IHNEN ZUM ANKAUF

Frottiere in m — Badefrottiertücher für das Haus und die Reise — Krawatten aus Synthetik nach neuester Mode.

Alles das steht Ihnen zur Verfügung in unserem Geschäft in Kamnik

Kamnik

Magacin Madotto - Fužine

(800 m od mejnega prehoda Rateče v Italiji — na desni strani ceste)

VAM NUDI V VELIKI IZBIRI Z NAJNOVEJSIMI VZORCI, IZREDNO KVALITETO PO NIZKIH CENAH

- damske jutranjke, kompletne in kostime,
- perilo za otroke, ženske in moške,
- visoke in nizke čevlje

razprodaja

pralnih strojev
CANDY 68 — ALGAR
— IGNIS — po izredno nizki ceni Lit 65.000

Postrežemo vam tudi z vsemi gospodinjstvi stroji in pripomočki.

OBISČITE NAS IN PREPRICAJTE SE.

ELEKTRO - EKSPORT

Simon-Prescheren

Tarvis (Udine) — TRBIZ, telefon 21-37

vam nudi po izredno nizkih cenah:

- električne potrebnosti
- pralne stroje
- radio — televizijske aparate
- živalne stroje — dvokolesa
- vozičke — peči na olje
- Olivetti računske in pisalne stroje

auto radio

Blaupunkt in Grundig

Strežemo v slovenščini! — Poseben popust za izvoz.

Tradicija tržiškega čevljarstva (35) Kaznovana radovednost

V spremstvu esesovca smo šli potem skozi glavni vhod taborišča, nad katerim je bil napis: »Tu se zlomi tvoja volja.« Na delovnem uradu so nas že čakali prosilci za delovno silo; o našem prihodu so bili že vnaprej obveščeni. Ker smo bili vsi precej shujšani, so zlasti dobro rejni kmetje kar precej težko izbirati, kdo si bo vzel močnejšega hlapca.

Mene in Pogačnika je vzel s seboj že omenjeni čevljarški mojster Georg Selzle. Najprej naju je peljal v gostilno »Zum Lamm« (pri Jagnjetu), kjer nama je plačal vsakemu po eno pivo, gospodinja pa nama je odkazala že pripravljeno spalnico. Šli smo naprej. Pogačnika je med potjo izročil za pomočnika nekemu Bergerju, ki je delal sam, mene pa je Georg Selzle vzel s seboj v svojo delavnico. Takoj mi je odkazal delovno mesto pri Singer — cilindar šivalnemu stroju. Rekel mi je: »Ti boš moja desna roka. Vse čevlje, ki bodo popravljeni, boš pregledal in s strojem prišil vse izpuščene dele. Kar ti bo pa čaka ostalo, boš pa za kake pete popravil.« Tako sem bil tudi s tem delom popolnoma zadovoljen. Oba vajenca, Poljak in Ukrajinec, sta čevlje popravljala, jaz pa sem

jih dobil v končno izdelavo.

Na policiji sem zvedel, da mi je kot »državi nevarnemu« človeku povratek v domovino policijsko prepovedan. Vendar sem bil le vesel, da sem spet človek, čeprav še ne popolnoma svoboden. Dobil sem krušne in druge karte za hrano v gostilni in začasni »Fremdenpas«. Delali smo vsak dan po deset ur.

Vse to, kar sem v prejšnjem nadaljevanju zapisal o najemanju delovne sile, mi je mojster Selzle osebno povedal. Bil je za »obermajstra«, ker je bil na papirju sicer član NSDAP, drugače pa katoličan. Večkrat je povedal, da mu je takrat, ko je bil še za pomočnika v Münchnu, mojster izročil v popravilo pete za »samega Hitlerja«.

V delavnici sem imel priložnost marsikaj videti ali

slišati iz pogovorov strank. Opazil sem politično nasprotje med Poljaki in Ukrajinci. To so Nemci izrabili. V mestu Dachau so, na primer, ustanovili Ukrajinski SS oddelek, h kateremu je zaradi mržnje do Poljakov pristopil tudi na Ukrajinec Vladimir, doma iz vzhodne Galicije. Jaz in Poljak Joža sva mu to sicer odsvetovala, češ da po vojni ne bo smel domov, a je vseeno šel.

Ker je bila delavnica v hiši, kjer je mojster stanoval, premajhna so mu v maju leta 1944 dodelili za delavnico malo plesno dvorano v gostilni »Zum Lamm«, kjer sva s Pogačnikom do tedaj stanovala. Potem sva se morala tudi midva preseliti vsak k svojemu mojstru. Vse gostilne so morale namreč oddati tujske sobe številnim brezdomcem iz Münchna.

Mojster Selzle je zopet zaprosil za delovno silo, ker je prevzel popravila čevljev tudi za firmo Todt. Vsak dan je pripeljal stražnik iz taborišča 15 madžarskih Zidov, med katerimi sta bila tudi mojster in vajenec. To je bila kar cela delavnica iz Budimpešte. Stražnik je imel strog ukaz, da mora vsakega Zida spremiti na stranišče z

nabitto puško. Tega pa ni nikoli storil, zanesel se je na Zide.

KAZNOVANA RADOVEDNOST

Nekega dne je prišel v delavnico s čevlji za popravilo mojstrov že večletni odjemalec. Ko se je odkril, smo vsi opazili, da je ostrizen »na balin«. Mojster ga je začudeno vprašal, zakaj se je dal tako ostriti. Oni je odgovoril: »Poslušaj, Sorš (Georg), v logerju sem bil.« Mojster pa dalje: »Ja, zakaj, kaj si se pa pregrešil?« In prišlek je začel pripovedovati, da se je nekega majniškega večera sprehajal po stezi blizu taboriščnega obzidja, na katerem je na vrhu žica z visoko napetostjo. To je bilo na tisti strani, kjer je plantaža. Nikogar ni bilo. Hotel je splezati na drevo, da bi videl čez zid v taborišče, ko je kar nenadoma zaslišal: »Halt! Was willst du?« Opazila ga je SS patrolja. Noben izgovor ni pomagal. »Ker si hotel videti taborišče, pojdi z nami!« so mu rekli. Začelo se je že mračiti, ko je bil že v »lagerju« brez večerje. Mojster ga je spraševal, kako se mu je tam godilo, kaj je delal itd. Oni je rekel: »Ne smem črhniti niti besedice,

tudi ženi ne zaupam. Delal sem to, kar delajo vsi novinci prvi teden.« Jaz pa sem tedaj rekel: »Bom pa namesto njega jaz povedal, saj sem sam isto skušal.« In sem res povedal:

Prvo noč je prespal (!) na klopih v kopalnici z drugimi novodošlimi. Naslednje jutro je sledil običajni proces: striženje, kopanje, oddaja svoje garderobe, obdržati je smel le žepni robcen in pas, nato zdravniški pregled (!), šivanje rdečega trikotnika in tekoče številke na levo stran bluze in na desno hlačnico, pridiga novincem, da niso več ljudje...

Andrej Tišler

**Gorenjski
kraji
in ljudje**

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

19

IV. DEL

Da, norel je! Tako je dopovedovala nešteto krat možu, ona pa ga niti pogledati ni hotela, čeprav se je morda Cankar domišljal, da ji je všeč. Najraje bi ob takih preprih popeljala moža tja gor v Tičnico za Sveto Trojico h klopici, na katero je Cankar davno nekoč zapisal verzice o ljubicu iz prejšnjih dni, še vedno tako lepi, tako sladki:

Tako krasna, tako sladka / Nocoj je mimo okna šla...

Domišljavec je mislil, da zaradi nje!

Pravzaprav, če je odkrita, je bilo zares tako, toda tega takrat Ivanu ni hotela priznati, marveč je k tistim verzom na klopici v Tičnici pripisala svoje:

Ja, res je mimo okna šla, /a tebe ni pogledala// Pogledala pa Te ne bo, /če še tako divjaš za njo...

No, da, užaljena je bila. Imela je vendar v sebi dekliški ponos, čeprav je hodila v svoji samoti v Tičnico žalovat za svojo ljubeznijo, s tem pa se je seveda izdala, da ima Cankarja pravzaprav še vedno rada.

Mogoče tudi njemu ni bilo vseeno, saj je čez čas našla na tisti klopici v Tičnici pripisano k njenim verzom še Cankarjeve verzice:

Ce me pogleda ali ne, pa vendar moje je dekle... verzice, ki ni vedela, ali naj jih čuti kot Cankarjevo domišljavost ali željo, da bi se zopet zblížala.

Peljala bi moža tja gor, saj tiste čase Ivanovih in njenih verzov še ni izpral dež in jih še ni izsušilo sonce, vendar se je bala pred možem obujati spomine na Cankarja, tiste spomine, ki ta trenutek, ko čaka v vrsti Ivanovih kropilcev, živijo v njej živi, kakor da jih je doživljala šele včeraj in ne pred štiriindvajsetimi ali triindvajsetimi leti.

Tudi gospa Helena in njena hčerka Stanka, pri katerih je takrat stanovala, se ji ta hip ne zdita postarani za celi dve desetletji. Nikoli ju ni v tem času obiskala, saj ju v resnici nikoli ni marala. Danes pa ju je. Ne bi ju motila, ko bi nekoč Stanki ne izročila troje Cankarjevih pisem, edino, kar ni tiste dni, ko je ovenela ljubezen med Cankarjem in njo, v jezi sezgala.

Tudi ta tri pisma in pesmi v teh pismih, ki jih je danes zahtevala nazaj, bi použil ogenj, da je ni takrat preprosila Stanka, naj jih da njej. Izročila jih ji je s pogledom, kakor da ji ni prav nič do tega, kar ji je napisal Cankar. Nikoli več ne bo mislila nanj. Izbrisala ga bo za večne čase iz svojega spomina. Tako je takrat pred triindvajsetimi leti zagotavljala Stanki. Ko pa je pred dobro uro stopala proti Dečmanovi hiši nasproti šentpeterskega mosta, se je spomnila celo datuma, ko je učiteljčnik Fran Kette, Stankin sošolec in njen znanec, pripeljal k Zannikovim sedmošolca Cankarja. Fran jih je zabaval s šalami, ki mu jih ni nikoli zmanjkalo, Cankar pa je čedalje bolj pogledoval njo in brčkone opazil, kako je zardevala. Potem je začel s prijateljem Franom pogosteje zahajati k Zannikovim, naposled že sleherni dan in ji začel prinašati ljubezenska pisma, na katera mu je začela odgovarjati in jih pisala skrivaj.

Vsako Ivanovo pismo je bilo napisano z drobnim, fino pisavo, pravim lepomisom, in okrašeno z drobno risbo, s cvetočo kito ali kako drugo vrnjeto, z izrisano inicialko, na koncu pisma pa je pripisal še pesem, včasih dve ali celo več.

In prav te pesmi ji je Stanka najbolj zavidala in ji z zavistjo napovedovala slavo Primicove Julije.

Tako se je začela obojestranska zaljubljenost med njo in Ivanom in dopisovanje, dokler ni Cankarjeva sestra našla v Ivanovem žepu neko njeno pismo in se ponorečevala iz njegove dijaške ljubezni. Mimo tega je o tem pripovedovala vrhniškim znancem, saj je kmalu prišlo tudi njej, Franji, na ušesa. Tega, da bodo govorili o njeni in Ivanovi ljubezni drugi in da bi se ji posmehovali vrhniške klepetulje, ni prenesla. Zamerila je Ivanu, ker njenih pisem ni bolj skrnil. Očitala mu je. On pa jo je, ne da bi se opravičil, zavrnil, češ da je ni prosil, naj mu jih piše. Sele ko je videl, da jo je s svojimi robotami besedami ranil,

je prebledel in med sunkovitim dihanjem poprosil vode, kakor da mu postaja slabo, ker je njegova robotost ranila tudi njega. To pa je bil znak, kako je ta, navidez zajedljiv in roboti fant v resnici v duši nežen in občutljiv, pravi otrok.

Prav to ju je takrat pripeljalo do sprave. Zato pa ga je začela devati v nič njena sestra, ki se je Cankarjevemu dvorjenju vselej posmehovala in mu nekoč kasneje to odkrito izpovedala, češ, da je morala vselej, kadar je bila z njim v družbi, stiskati ustnice, da bi mu ne kazala »širokih«, je rekla in rabila nerodno besedo, ki jo je Cankar takoj zgrabil in jo zavrnil, da ji stiskanje ustnic ni kaj prida pomagalo, s čimer je sestro, ki se je vselej sramovala nekoliko normalno širokih ust, hudo užalil. Pa ne samo sestri, tudi gospe Heleni, ki ji je brčkone Stanka vse izblebetala, Cankarjevi obiski kmalu niso bili všeč. Morda zato, ker je Ivan nekoč narisal Stanko, potem pa, ko ga je poprosila, da bi narisal tudi njo, Francko, med risanjem rekel, da je ne more, ker je prelepa.

To pa je gospo, ki je imela Stanko za najlepše dekle, užalilo. Na njeno zahtevo je kmalu potem morala prositi Ivana, naj ne prihaja več k Zannikovim. Pisala mu je, da ji je hudo pri srcu, ker je morala slišati od gospe toliko grobosti, ki jih ni zaslužila, in mu zaupala, da ni bila zaradi njega prvič kregana. Gospa in Stanka sta ji zavidali, ker je častil le njo — Franjo bolj kakor gospo in hčerko. Obe sta enako častila-komni, čeprav on — Ivan tega ni opazil; zato pa je opazila ona — Franja...

Tako mu je pisala, v šoli med poukom in mu obljubljala večno zvestobo in ljubezen, ki je še smrt ne bo mogla združiti, tako da bosta združena tudi nad zvezdami.

Da, »nad zvezdami!«

Tako je takrat zapisala in morda to tudi verjela. Ni slutila, da bo že čez tri leta poročena z drugim, s človekom, o katerem je bila vse do danes prepričana, da ga je ljubila mnogo bolj kakor Ivana.

»Pa je bil moj ponos. Samo moj ponos! Nisem se hotela ponižati pred Ivanom.«

Pred 100-letnico smrti Simona Jenka

(Nadaljevanje)

Stiri leta je preživel Šmonca na Dunaju. A bolj kot študij prava ga je prevzemalo pesnikovanje.

SIMON JOSIPOVIC

Tak pesniški vzdevek si je mladi pesnik vzdel po ruski šegi. Saj je ves gorel za slavjanstvo in se zanimal za ilirsko gibanje, ki mu je bil Ljudevit Gaj oče, Stanko Vraz pa najbolj goreč glasnik.

Močno je vplivala na Simona Jenka tudi pesem Henrika Heineja. In tako, če je primerjava, sploh mogoča, bi bil Goethe naš Prešeren, Heine pa naš Jenko.

Simon Jenko je pisal zlahka, kot da ni pisal s srčno krvjo. Njegova pesem je bila dar trenutka, ne dolgotrajnega razmišljanja. Njegove pesmi so bolj impresije, odsev iznenadnih čustvenih doživetij.

Prav to je bilo tudi vzrok Jenkovim sporom s Stritarjem, pozneje tudi z Levstikom.

Stritar je kar naravnost povedal: »Pišeš sicer lepe misli, a vse v nedovršeni obliki, jezik je nepravilen, vse bo treba predelati.«

Rahločutni Šmonca je Stritarju sicer zamermil te besede — a vseeno ga je ubogal in pridno pilil svoje pesmi, da bi postale zrele za tatis.

Da je bil Jenko res samokritičen, spoznamo tudi iz dejstva, da je izmed 296 pesmi, ki jih je napisal, izbral za tatis le 99.

Poleg pesmi pa je Simon Jenko pisal tudi prozo. Najbolj znane njegove povesti so bile Spomini, Tilka in Jeperški učitelj.

Literarno delo pa nikakor ni bilo v prid Jenkovim študijem, ki jih je sicer l. 1861 zaključil, a brez slehernega izpita. Zato je Šmonca ostal na Dunaju še dve leti, da bi se pripravil na pravne izkušnje. Ker pa je zaradi nerednega študiranja izgubil Knalljevo štipendijo, si je moral poiskati kruha kot domači učitelj pri bogati družini Reinlein. Tu je bil preskrbljen s hrano in stanovanjem. Bil je torej preskrbljen. A prav to je Šmonco zapeljalo, da se ni in ni mogel spet lotiti učenja.

Zavedal se je svoje nemoči in sklenil Dunaj zapustiti in se raje doma pripravljati za izpite. Odsev tega časa, polnega dvomov, je njegova znana pesnitev Trojno gorje.

SPET DOMA

Bolal je neznanega Šmonca ta povratek v domače Praše, kajti kot je sam dejal »po skoro dvajsetletnemu stradanju in učenju še vedno nič nisem...«

In še občutek odtujenosti ga je peklil. Odtujenosti od staršev, pa tudi od vaških fantov in deklet, ki so mu bili včasih mladostni vrstniki.

V teh občutljivih in dvomih se mu iznenada rodi vprašanje:

Al' sem ti še znanec,
Sorško polje?
Ker dolgo se nisva
videla že;
In jaz sem premenil
misli, obraz,
ker naju ločila
kraj sta in čas.

Kako močno se je Šmonca celo od doma odtujil, kaže že podatek: v Prašah se ni naselil v očetovi hiši, pač pa pri sosedu.

In pričel je z učenjem za izpite, ki jih je sklenil na vsak način opraviti. Le pri knjigah je sedel, kadil viržinko za viržinko — za razvedrilo pa je kdajpakdaj izrezljal ptičjo kletko. To je znal še prav iz mladih let.

Med učenjem je našel le še toliko časa, da se je znovo lotil pripravljanja svoje pesniške zbirke. Hotel jo je končno le izdati, da bi mogel z izkupičkom iti na Dunaj k opravljanju pravnih izpitov.

Vztrajen kot je bil, je bil ob novem letu 1864 pripravljen za prvi izpit — hkrati pa je bila tudi rokopisna knjižnica pesmi pripravljena za tatis.

TRNOVA POT

Z razpetimi jadrmi, polnimi upanj in ide-idealov, jo je Simon Jenko mahnil dne 24. januarja leta 1864 iz domačih Praš v belo Ljubljano. S seboj je nosil rokopis svojih pesmi, da bi v mestu našel kupca zanje, da bi našel založnika.

Kako je nerodni Šmonca taval po Ljubljani in se poniževal, pretresljivo pripoveduje Fran Levstik:

»Drugi že dan hodi Jenko od tiskarja do tiskarja, od knjigarja do knjigarja ter ponuja svoj rokopis. Može so ga poslušali, a z rameni dvigali. Jenkove pesmi? Kdo je ta Jenko? In pesmi prodaja, ta nesrečnik? Kdo dandanes kupuje pesmi? Kdo jih čita? Ako bi nam ponujal kakšnega Repoševa ali Lažnivega Kljukca, kakšne sanjske bukve ali kakšno povest o lintvernih — potem bi se že naredila kakšna kupčija, ali pesmi, pesmi! Pa še prodaja jih, novcev hoče imeti zanje! Ni zadovoljen, da bi mu jih samo natisnili in založili!«

In tako Šmonca ni in ni našel kupca za plodove svojega duha.

Ves jezen na vse svoje učitelje, ki so budili v njem duha lepote in dobrote, ki so ga vzpodbujali h pesnikovanju, ga hvalili in mu sipali obilje nasvetov, je dozorevala v Jenku jezna misel:

Vrag naj jo vzame
vašo modrost,
ki mi je vzela
mojo mladost!

V takem razpoloženju je srečal Jenka njegov stari prijatelj. Vpraša ga: Kam? Domov! Nisi nič prodal? Nič! Kaj boš pa zdaj? Kaj! Pištolo si bom kupil — to se pravi, kupil si je ne bom, ker denarja nimam — pištolo bom na posodo vzel, pa smodnika bom kupil — in eno kroglo, pa — ustrelil se bom!

Prijatelj — bil je ta prijatelj Fran Levstik sam! — prime Jenka trdno za roko in ga vodi do založnika Giontinija, s katerim sta se dobro poznala.

In res, Giontini je kupil Jenkove pesmi za 300 goldinarjev, kar je bilo v onih časih že zares lep denar.

Zdaj se je Simon Jenko takoj podal v Gradec in na tamošnjem vsučilišču že 29. januarja leta 1864 z uspehom opravil prvi rigoroz. Odtod, zdaj že bolj opogumljen — študij je napredoval, pesmi so našle založnika — se je vrnil na Gorenjsko.

Dobil je službeo pri notarju Strgarju v Kranju. Res, službeo! Kajti v začetku je imel plače le 12 goldinarjev na mesec. To pa je bila bolj miloščina kot plača...
(Se nadaljuje)

Črtomir Zorec

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

19

Teža tega zločina je mimogrede vidna tudi iz obsega te produkcije. Samo angleških bankovcev je bilo izdelanih 8,9 milijonov v skupni vrednosti 134,6 milijonov funtov sterlingov. Da bi videli, kaj to pomeni, moramo vedeti, da so znašale leta 1933 vse zaloge zlata britanskega imperija, shranjene za debelimi zidovi s fasado brez oken in s strelnimi linami opremljene angleške banke v londonski Threadneedle Street, samo 137 milijonov funtov! Nacistom je torej uspelo natisniti skoraj celotno vrednost te zaloge zlata. Če vrednotimo to ponarejeno vsoto po teoretičnem tečaju 1 funt-sterling = 20,43 RM (v nekaterih nevtralnih državah so medtem plačevali 40 in več RM za funt), pridemo do astronomske številke 2,75 milijard RM oziroma ustrezajočih naložb v trdi vrednosti. Toda gotovo niso prišli vsi ponarejeni funtovski bankovci v promet. Za to je nacistom primanjkovalo časa. Vsoto, ki so jo dejansko vnovčili, cenijo zelo različno. Neki švicarski vir, ki velja za dobro informiranega o fašističnem podzemlju, navaja, da je pridobljena protivrednost znašala milijardo RM. To bo najbrž držalo. Če upoštevamo samo dveletno neprekinjeno ponarejanje na tekočem traku, je SD dnevno ponaredila povprečno 12.500, mesečno torej 375.000 angleških bankovcev. Vrhunec dnevne produkcije pa je bil 64.000 ponarejenih bankovcev.

Ko se je kemigrfškemu zavodu SS konec leta 1944 posrečilo odlično ponarediti ameriške dolarje, so imeli, kakor poroča isti švicarski vir, v načrtu še velika naročila. 1. maja 1945 so hoteli sprožiti operacijo »Bernhard II«. Ponarejene dolarje naj bi takoj razpečali. Prvih 500 milijonov je bilo že namenjenih organizaciji za razpečavanje. Po podatkih ameriške Secret Service so izdelali do 5. maja 1945 500 do 6000 ponarejenih dolarjev.

Omenili smo že juridično vprašanje ponarejanja denarja, ki seveda ni odvisno od količine izdelanih bankovcev. Ze pred letom 1929, ko za kaznovanje ponarejanja še ni bilo mednarodnih obveznosti, je nemška finančna buržoazija s svojo ponarejevalsko akcijo nedvomno prekršila mednarodno pravo in zakone. Po ženevskem sporazumu o zatiranju ponarejanja, ki je bil protokoliran 20. aprila 1929, pa so bile vse države podpisnice dolžne kaznovati vsakega, ki:

1. goljufivo — na kakršen koli način — ponareja ali pre-
nareja denar;
2. goljufivo razpečava ponarejeni denar;
3. ponarejeni ali prenarajeni denar prinaša, sprejema ali si
ga nabavi, da bi ga spravil v promet;
4. poskuša storiti ta kazniva dejanja ali s tem namenom
pri tem sodeluje;
5. goljufivo izdelava, sprejema ali si priskrbi orodja ali druge
priprave, ki so po svojem značaju določene za ponarejanje
ali prenarajanje denarja.

Ta sporazum je novembra 1933 podpisala tudi Nemčija. To je storila očitno z namenom, da bi prišle v pozabo njene nekdanje ponarejevalske afere in da bi prevarala države, ki so se čutile ogrožene. Ta mednarodni sporazum je v Nemčiji stopil v veljavo na začetku leta 1934. Čeprav so organi fašistične policije poznali ta sporazum, ki je veljal zlasti za notranje državne organe so prav ti pričeli z izdelavo papirnatega orožja na tekočem traku. Leta 1942 je SS-gruppenführer in generalmajor policije Walter Schellenberg že do podrobnosti izdelal ves načrt. Da bi ostalo vse v popolni tajnosti, je prišlo ponarejanje pod okrilje SD. Vsa orodja naj bi izdelali zapriseženi pripadniki SD, tisk pa naj bi opravljal smrti zapisani židovski interniranci v popolnoma izoliranem koncentracijskem taborišču.

Njihovo bivališče in delovni prostor je bila kletka iz bodeče žice, ki ni bila razpeta samo okoli njih, temveč tudi nad njimi. To so bili »mrliči na dopustu. Hermetično zaprti in z večkratnim varnostnim sistemom zavarovani in izolirani, so bili živi pokopani, SS jih je prignala iz Francije, Belgije, Danske, Norveške, Češkoslovaške, Poljske, Jugoslavije, Nemčije, Nizozemske in Sovjetske zveze. SD jih je nabrala po raznih koncentracijskih taboriščih in jih obvarovala pred plinskimi komorami. Toda samo do preklica. Njihova smrt je bila za SS gotovost. Bil so brez izjeme sami Židje. Nekateri med njimi so več let pripadali protifašističnemu gibanju v Nemčiji ali odporiškim gibanjem v raznih okupiranih deželah Evrope. Ko so padli v roke SS, so vedeli, kakšna usoda jih čaka. Kaj pa bodo do tega dne še doživeli, ni nihče slutil. SS-sturmabführer Bernhard Krüger je te ljudi pogosto sam izbiral.

DELO BO V KRATKEM IZŠLO PRI ZALOŽBI BOREC.

Simon Jenko 1864. leta

»Poročila sva se na Kupljeniku...«

Slavljenka je stara 75, slavljenec pa 78 let. Oba sta še čila in zdrava, tako da bi jima le stežka prisodil tako visoko starost.

Ko smo pred dnevi pokukali v njihovo stanovanje na Zagoriški ulici 7, je bila mama Jožefa nemalo presenečena. »V časopis naju boste dali? Saj ne bi bilo treba. Le kdo vam je povedal? Ali je bil to to... ali oni drugi itd.« No ugibanja je bilo kmalu konec in mama je pristala na pogovor. Poiskali smo še očeta. Začudili smo se, ko se je pojavil na kuhinjskem pragu s čevljar-skim predpasnikom okrog pa-

su. Kljub letom še vedno pridno čevljari, saj mu je to najljubše delo, dretno in trinožnik pa nerazdružljiva prijateljca. Kako tudi ne. Prese-deti 60 let na čevljar-skem stolčku ni kar tako!

Mami je najlepše takrat, ko zaide v Koritno. Tam ima majhno njivico. Pridno in vestno jo obdeluje. »Človek, ki je navajen delati, se delu težko odreče,« nam je dejala.

Ob kozarčku »rdečega« sta nam ponovna »ženin« in »ne-vesta« povedala še veliko veliko zanimivega. Ne samo to, da sta se poročila 17. julija 1919. leta na Kupljeniku, da sta bila takrat, na ta slove-

sen dan, oblečena v skromne obleke, da na tisti dan ni bilo običajnega slavlja, vrskov in plesa. Vendar je bil tisti »da« tako trden in iskren, da je držal pol stoletja.

V zakonu se jima je rodilo pet otrok, dva sinova in tri hčere. Z njima vred so morali trdo delati in si služiti pičel vsakdanji kruh. »Ponosna sva nanje. Postali so »fejst fantje in dekleta«.

A vse je minulo. Minile so vojne — družina je tesno sodelovala s partizani — minili so težki časi. »Sedaj nama je resnično lepo. Tako kot še nikoli. Vsaj na stara leta. Samo nobene vojne več ne želiva, ne sebi, ne drugim. Tako lepo je v miru. Zdrava sva in še lahko delava. Nikoli nama ni dolgčas.«

Nekateri so želeli, da bi zlatoporočenca Jožefa in Peter še enkrat stopila pred matičarja. Pa ne bosta. »Zakaj pa,« pravi oče, »saj še stari dobro držil!«

Tudi mi želimo, da bi se jima izpolnile vse skrite želje. Želimo jima obilo zdravja, sreče in zadovoljstva. Se na mnoga leta! J. Košnjek

Trstenik — Posebna komisija sveta krajevnih skupnosti je minulo nedeljo obiskala šest vasi pod Storžičem in ugotovila, da je tekmovanje o lepšem videzu hiš in naselij doseglo svoj namen. Prvo mesto in prvo denarno nagrado je dodelila vasi Trstenik, drugo vasi Povlje, tretje vasi Zablje in četrto vasi Cadovlje. — an

Zalog pri Cerkljah — Gasilski dom v Zalogu, ki so ga pred dobrimi desetimi leti preuredili iz prostorov stare šole, je star že stodeset let, zato so ga člani prostovoljnega gasilskega društva začeli obnavljati. Prvo prostovoljno akcijo so že izvedli minulo nedeljo, naslednjo nedeljo, 27. julija, pa bodo organizirali še eno. Pri prejšnji je sodelovalo kar 28 ljudi in če bo tako uspešna še druga, bo delo končano že do konca meseca. — an

Zlata kvaliteta zlata tradiciji

ŽE PRED 40 LETI JE BIL ZLATNIK
NAJBOLJ CENJENA NAGRADA ZA ZVE-
STOBO TRADICIONALNI KVALITETI.

ZLATNIKI VAS ZNOVA ČAKAJO
V PRALNIH MILIH.

Drage gospodinje, morda je pray v
vašem zlata nagrada! Že vnaprej se
vam zahvaljujemo za kratko spo-
ročilo o najdbi zlatnika.

Vsak mesec nadaljuje tra-
dicijo 200 zlatnikov v pral-
nih milih. Zlatniki so iz
14-karatnega zlata in vsak
tehta 8 gramov.

Zlatorog **PRESENEČA**

**Píše dr. Valič
Helena**

Oprema za dojenčka

Kadar mladi starši kupujejo opremo za novorojenčka, se ravna po bodisi po nasvetih staršev, tet, sosed ali prebirajo revije in knjige, kjer natančno piše, koliko plenič in srajčk bodo potrebovali.

Ce naj na tem mestu ponovno spregovorim o tem, menim, da nobena razpredelnica povsem ne zadovoljuje. Količina in kakovost opreme je v veliki meri odvisna od razpoložljivih sredstev, od letne sezone, saj dojenčka drugače oblačimo pozimi kot poleti in ne nazadnje tudi od opremljenosti stanovanja. Kdor si lahko pomaga s pralnim ali likalnim strojem, ima lahko manj perila. Prav tako pa otrok v centralno ogrevanem stanovanju potrebuje manj toplih oblačil in odevje.

Ne bo napak, če izbiramo opremo za dojenčka glede za praktično uporabo: za oblačenje, za spanje, za nego, za hranjenje. Zato kupimo tisto, kar je najbolj praktično, četudi je morda nekoliko dražje.

V prvi skupini so gotovo najbolj važne plenice. Tetra bombažne plenice so odlične in imajo že dolgo tradicijo, vendar jim uspešno konkurirajo trakaste pletene plenice, ki so posebno pripravne za povijanje v hlačke, razen tega pa so tudi prožne in mehke. Tako imenovane »suhe« ali ortopedske plenice trikotne oblike, ki propuščajo vodo in ostanejo na koži skoraj suhe, so postale že neobhodni del dojenčkove garderobe, saj preprečujejo nenehno vlažnost ritke, ki je vzrok za vnetja in infekcije, posebno če nepoučene mamice uporabljajo nepropustne polivinilaste ali gumirane hlačke. Vse »suhe« plenice niso kvalitetne, izbiramo take, ki prenesejo tudi zelo vročo vodo. Od trenutno dosegljivih so dobre uvožene italijanske, še boljše pa so avstrijske ali nemške, ki so tudi bolj elastične.

Spodnje srajčke naj bi bile različnih velikosti, predvsem pa iz voljnega blaga, brez ostro obšitih robov in brez preštevilnih trakcev. Zelo uporabne so jopice iz garna, ki jih oblačimo prek njih. Volnena oblačila so za sprehod, v kolikaj toplem stanovanju jih ne potrebujemo. Pri temperaturi 18–20 stopinj Celzija je lahko dojenček stalno brez kapice. Zelo zgodaj ga oblecimo v »brčke«, to so hlačke z naramnicami, v katerih prosto giblje. Za sprehode z vozičkom pa so posebno primerne vreče z rokavi in kapuco ali brez nje, narejene iz volnenga ali kakega drugega toplega materiala.

Dopust na morju

Prtljago že imate pred vrati, stanovanje je pospravljeno, vozovnice v žepa. Kaj vam še preostane? Da zaupate mačko sosedu ter papigico sorodnikom. Zelje sosedov, naj bi se imeli na dopustu kar najbolj prijetno, je treba vzeti zares. Ne jezimo se, če postržba ne bo na višini ali če bo vreme bolj kislo. Na dopust gremo vendar zaradi spremembe same, ne smemo zato, da si bomo na soncu najbolj oparili kožo ter preležali in prelenarili deset ali štirinajst dni.

Ce ste se odločili za morje, potem ga je treba do

konca izkoristiti — morje namreč. Ne ležite samo na soncu ter ne kopajte se samo takrat, kadar vam je vroče. Morje deluje na vaše telo vsestransko. Plavati je treba vsak dan po dvajset minut, seveda razdeljeno po pet minut ali več, kolikor pač zdržite. Morska voda ugodno deluje na kožo, razen tega pa menda topi tudi sloje maščobe pod kožo. Zato res ne kaže sedeti samo na obali, posebno še, če je kaka blazinica odveč. Lase si pristrizite na kratko, da ne bo težav z dolgimi mokrimi lasmi.

Ce le morete, si najemite tudi čoln, veslanje je menda zdrava reč. Ce le morete, se z ribiči zmenite za ribolov. Sicer pa je še nešteto možnosti, da morskimi zrak morje in sonce kar najbolj izkoristite. Tudi kadar je slabo vreme, ne ostajajte v hotelu, pač pa se napoiite na dolg sprehod ob obali. Globoko dihajite. Igrajte se z žogo na morskem obali ali tekajte po plitvi vodi, kar je odlična masaža za glečnje.

Spoznajte tudi kraj, kjer letujete. Naj vam ne bo znana samo plaža in pot do restavracije. Poiščite neznane razglede, neznane židove, stare hiše, znamenite vodnjake. Pogovarjate se z domačini, navežite stike z njimi. Nič ne de, če taka počitniška prijateljstva trajajo samo čas počitnic. To so spomini za zimske dni. Verjemite, da vam bo zelo ljubo, če vam bo pomahal v pozdrav ribič, ko bo šel na barko, ali če vam bodo otročaji pomahali, ko boste odhajali domov.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Svetuje ing. Anka Bernard

Julijska vrtna dela

Julija se predvsem veselimo rasti, cvetja in zorenja, kajti tudi za to moramo imeti čas. Lahko pa v tem mesecu marsikaj storimo za naš vrt.

Noben vrt ni brez škodljivcev, zato ne čakajmo, da se pojavi suho listje ali porumenele veje. Bolje je seveda, če škodljivce in boleznine opazimo, preden napravijo občutno škodo, ki se kasneje ne da več popraviti. Redno je treba škropiti gomoljaste begonije, vrtnice, paradižnik in krizanteme, sadno drevje in jagodičevje.

Ze poleti poskrbimo za pozimi cvetoče lončnice, da ne bomo kasneje razočarani. Ce azaleje in kamelije poleti le neke životarijo, seveda ne morejo pripraviti cvetnih poganjkov za prihodnje leto. Prek poletja jim prija senčen in zračen prostor, redno gnojenje z gnojili brez apna ali zalivanja z mehko vodo. Posebno pazimo, da se koreninska baza nikoli ne izsuši. Od meseca avgusta dalje jih manj zalivamo, z gnojenjem pa prenehamo.

Posebna skrb naj velja vrtni trati. Med njo se rad naseli plevel. Preženemo ga najlaže s škropljenjem z deherbanom, ki uniči vse širokolistne plevelce. Trato pa tudi redno gnojimo; ob vlažnem vremenu ali pred zalivanjem potrosimo 5 dkg mešanega gnojila na kvadratni meter trate. Ce se je med njo razbohotila bela detelja, gnojimo jo z dušičnimi gnojili, da jo preženemo.

V zelenjavnem vrtu redno pinciramo krizanteme in paradižnik. Sejemo lahko še marsikaj: sladkorni radič, špinačo za jesensko rabo, podzemno kolerabo, rane sorte korenčka, solato, nizki fižol, grah in kolerabico. Sadimo pa sadike zelja, pese, ohrovt, brstični ohrovt in podobno. Zelenjavo dognojujemo z raztopino 4 kg mešanega gnojila na 10 litrov vode.

Ni nujno, da bi morala biti ograja okoli vrta vedno mrežasta z betonskimi stebri. Večjo skladnost z naravo navadno dosežemo z leseno ograjo. Na sliki je ograja sestavljena iz lesenih plošč, ki razen tega, da brani pred pogledi, zadržuje tudi prah s ceste. Ce zasadimo ob njej še rastline plezalke, bo v vrtu za tako ograjo prav prijetno posedeti.

Dvodelna platnena obleka je primerna za vse postave in za vse rojstne letnice. Jopica ima V-izrez, krilo pa ima spredaj zalikane gube. Barva — rožnata, gumbi so beli.

Marta svetuje

Danica Z. iz Kranja — Za poletje bi imela rada obleko, ki bi jo lahko nosila tako zvečer kot za dan. Blago sem si že kupila v travnatno zeleni barvi. Za model pa prosim vas. Ali mi bo barva pristojala? Stara sem 17 let, imam rjave oči in svetlo rjave lase. Visoka sem 167 cm in tehtam 55 kg.

Marta odgovarja: Barva, ki ste jo izbrali, se vam bo vse-

izbira lažja, sem vam narisala dva modela. Omenili ste, da bi obleko nosili čez dan, pa tudi zvečer. Pripočam vam, da jo kombinirate z belim blagom. — Prvi model ima bel pasat ovratanik in obrobljena rokava, drugi model pa je prav tako obrobljen ob ovratnem izrezu in ima z belim blagom kombiniran pas. Zelo moderni so tudi pasovi pleteni iz jute. Nosijo se čez dan.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30 uri.

SOBOTA — 19. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Cez travnike zelene — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz spominske knjige — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in pevci — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Polke in valčki iz Dunaja — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje mezzosopranistka Božena Glavakova — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Grezno v kino — 17.35 Nastop zbora Stane Zagar iz Kroke — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Top-pops 11 — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Slavka Znidaršiča — 20.00 Večer z napovedovalko Natašo Dolenc — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V ritmu z mladimi — 14.30 Zabavni zbori — 15.00 Cik-cak z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.35 Jugoslovanski pevci popevk — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Jazz na drugem programu

NEDELJA — 20. julija

8.05 Radijska igra za otroke — 8.55 Glasbena medigra — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.50 Naši poslušalci čestita-

jo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Z novimi ansambli domačih viž — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.05 Vrtiljak zabavnih melodij — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi — 15.30 Humoreska tega tedna — 16.05 Po domače — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Jugotonove glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Godala v noči

Drugi program

9.35 Glasbena srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Nedeljski koncert — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Virtuozno — 15.00 Odmevi z gora — 15.20 V narodnem tonu — 16.05 Od opere do opere — 19.15 Sereadni večer

PONEDELJEK — 21. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade redovneže — 9.20 Morda vam bo všeč — 9.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Fantazija za klavir — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje zbor iz Sentvida v Podjuni na Koroškem — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Seviljski brivec — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.35 Iz arhiva lahke glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Pavla Kosca — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 21.30 Melodije z orkestrom Mantovani — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Z velikimi orkestri zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Za oddih in razvedrilo — 14.30 Pisana paleta zabavnih zvokov — 15.35 Ob lahki glasbi — 16.02 V plesnem ritmu — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Popevke in ritmi

TOREK — 22. julija

8.05 Radijska igra za otroke: Gregec in koblica — 9.05 Melodije za razvedrilo —

10.15 Pesmi o domovini pojo naši najmlajši — 10.20 Reportaža: odsevi NOB v svetu nekdanj in danes — 10.40 Dvajset minut s pihalnim orkestrom p. v. Francija Puharja — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Koncert PIPZ ob 25-letnici ustanovitve — 12.10 Opoldanski divertimento — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Reportaža: Mi in naša republika — 14.05 Igra simfonični orkester RTV Ljubljana — 15.05 220 voltov za vroče poletje — 16.00 Humor v partizanah — 16.20 V ritmu polke in valčka — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Radijska igra: Smrt nedolžnega velikana (Kosmač-Mejak) — 18.42 Intermezzo v lahki glasbi — 19.00 Lahko noč, otroci! — 19.10 Obvestila — 19.15 Minute z ansambлом Zadovoljni Kranjci — 20.00 Novi ansambli — nove melodije — 21.00 Pisana paleta zvokov — 22.15 Za ples in razvedrilo — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Melodije za lahko noč — 15.00 Pol ure z orkestrom Paul Mauriat — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.00 Horoskop — 16.02 Drobne skladbe mojstrov zabavne glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbene variete do 19.00 — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti do 20.00

SREDA — 23. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.20 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Sklepni prizor 2. dej. iz opere Slovo od mladosti D. Svara — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.15 Obvestila — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za odih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Simfonija v c-molu — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.15 Prijubljena solistična koncertna glasba — 18.45 Kulturni kažipot — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Obvestila — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert opernih melodij — 21.00 Mozaik zabavnih melodij — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč z velikimi zabavnimi orkestri

V podjetju KAMNOŠEŠTVO KRANJ LAHKO NABAVITE

nagrobne spomenike po izbiri, razne vaze, betonske plošče za tlakovanje 50 x 50, okenske police in stopnice iz marmorja in umetnega kamna.

Opravljam tudi razne storitve ter oblagamo stene in tla z domačimi in inozemskimi keramičnimi ploščicami po ugodnih cenah.

Drugi program

14.05 Popotovanje s popovkami — 15.00 Z Ljubljanskim jazz ansambлом — 15.35 Za prijetno razpoloženje — 16.00 Horoskop — 16.02 Slovenske popevke — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Od tu in tam z majhnimi ansambli zabavne glasbe do 20.00

ČETRTEK — 24. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Iz zakladnice resne glasbe (stereo oddaja) — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Koncertna glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi z malimi vokalnimi ansambli — 13.15 Obvestila — 14.05 Mladina poje — 14.20 Operne melodije — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odlomki iz 2. dej. opere Carmen G. Bizeta — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.15 Turizem in glasba — 19.00 Lahko noč, otroci! — 19.10 Obvestila — 19.15 Minute z ansambлом Dorka Skoberne — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Od Ibsena do Ionesca — 021.Gle4nisaodC 13.05 — 21.40 Glasbeni nocturno — 22.15 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nocturno — 23.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V vedrem ritmu z velikimi plesnimi orkestri — 15.00 Francoske popevke — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.00 Horoskop — 16.05 Trobentač Eddie Calvert z ork. Norrie Paramour — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Melodije po pošti do 20.00

PETEK — 25. julija

8.08 Operna matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Morda vam bo všeč - stereo-

fonska oddaja — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Dvajset minut po špansko — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cez polja in potoke — 13.15 Obvestila — 14.05 Lahka glasba za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Napotki za turiste — 15.40 Ottorino Respighi: Rimske pinije - simf. pesnitev — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Obvestila — 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana — 20.00 Mali koncert zbora RT Beograd — 20.30 Rad imam glasbo — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Razpoloženska glasba z velikimi orkestri — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Plesni zvoki —

Drugi program

14.05 Mozaik ritmov in zabavnih melodij — 15.00 Vesela godala — 15.35 Pisana paleta — 16.00 Horoskop — 16.02 Miniaturni koncert Sinf. orkestra RTV Ljubljana — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbene vinjete — 19.00 Počitniški kažipot — 19.15 Za vsakogar nekaj iz zabavne glasbe

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, maolooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnik: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Malj oglaš: beseda 1 N din, naročniški imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Znižane cene izdelkom za kopanje

	N din		N din
ženske kopalke iz helance	29,50	plavalni pasovi	7,75
moške kopalke iz helance	14,50	plavuti	9,90
otroške kopalke iz helance	14,50	krema nivea (velika doza)	5,90

TRGOVINA

Kometer

BOROVlje-PRI CERKVI

Televizija

SOBOTA — 19. Julija

17.45 Apollo 11-pregled, 18.00 Nove melodije-narodno zabavne glasbe, 18.30 Disneyev svet, 19.20 Znanost in morje, 19.45 Cikecak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Evropa pleše - prenos iz Velenja, 20.50 Apollo 11 - pogled na mesec med drugim krogom (Mondovizija) — Nadaljevanje prenosa iz Velenja, 22.05 Inšpektor Maigret-serijski film, 22.25 TV kašipot, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) 17.45 Narodna glasba, 18.15 Mladinska igra (RTV Beograd), 19.15 Sprehod skozi čas, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 20. Julija

9.00 Smotra folklorne-prenos (RTV Zagreb), 10.30 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 11.15 Propagandna oddaja (RTV Beograd), 11.15 Propagandna oddaja, 11.20 Otroška matineja: Nenavadne dogodivščine Marka Piegusa, 12.15 TV kašipot do 12.35, 18.10 Po domače z Milanom Križanom (RTV Ljubljana), 18.40 Apollo 11- do 19.25 (Mondovizija), 19.25 Mladi levi, 19.45 Cikecak (RTV Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd), 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana), 20.50 Videofon (RTV Zagreb), 21.10 Apollo 11-spuščanje na mesec (Mondovizija), 21.35 Humoreska (RTV Beograd), 22.20 Sportni pregled (JRT), 22.50 Propagandna oddaja Progres, 22.53 TV dnevnik II (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 21. Julija

6.30 Apollo 11-posnetek z meseca do 9.25 (11.15) (Mondovizija), 15.00 Apollo 11-posnetek dopoldanskega prenosa, 18.20 Fantastično potovanje - vmes direktni posnetek meseca, 19.45 Cikecak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Potrč: Krefli-TV drama, 22.10 Portret Božidarja Jakca-ponovitev, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb), 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd), 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 22. Julija

18.15 Risanka, 18.20 Papirnati avio-film, 19.50 Cikecak,

20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Folklorni festival, 21.45 Veliki mojstri: Marjan Kozina, 22.25 Poročila, 22.30 Posnetek vaterpolo tekme Mladost : Partizan (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika, 17.45 Risanka (RTV Zagreb) — 18.00 Oddaja za otroke (RTV Skopje), 18.20 Svet na zaslonu (RTV Zagreb), 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.15 Reportaža, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 23. Julija

17.15 Madžarski TV pregled, 17.45 Rastimo-oddaja za otroke (RTV Beograd), 18.30 Velika pustolovščina-polj. znanstveni film, 19.00 Pisani trak (RTV Ljubljana), 19.15 Popularna glasba-Dubrovniške poletne prireditve (RTV Zagreb), 19.45 Cikecak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Zemlja pleše-zab. glas. oddaja, 21.35 Profesor King-opera, 22.30 Poročila (RTV Zagreb) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb), 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd), 18.30 Poljudno znanstveni film (RTV Zagreb), 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd), 19.15 Popularna glasba (RTV Zagreb), 19.45 Cikecak (RTV Ljubljana) 20.00 T Vdnevnik (RTV Zagreb) 20.30 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 24. Julija

17.30 Apollo 11-pristanek (Mondovizija), 18.30 Pionirski TV dnevnik, 19.00 Iz beograjskega festivala kratkega filma, 19.45 Cikecak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Moda in balet, 21.10 Pot v vesolje, 21.50 Orion-serijski film, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb), 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd), 18.15 Narodna glasba (RTV Skopje), 18.45 Zabavni spored (RTV Beograd), 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 25. Julija

18.30 Jane Eyre-serijski film, 19.00 Po Sloveniji, 19.20 Naš globus, 19.50 Cikecak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Sumljiva oseba-film, 21.50 Poletni quiz, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb), 17.45 Oddaja za otroke (RTV Skopje), 18.15 Glasbena oddaja (RTV Beograd), 19.00 Znanost (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

19. Julija amer. film TARZAN IN NJEGOV SIN ob 16., 18. in 20. uri, premiera zah. nem. krim. film SEDMA ZRTEV ob 22. uri
20. Julija amer. barv. CS west. film PESEM ZLATEGA ZAHODA ob 9.30, amer. film TARZAN IN NJEGOV SIN ob 15. in 17. uri, amer. barv. western film TRIJE NAREDNIKI ob 19. uri, prem. franc. barv. CS krim. filma HUDICEV POZDRAV ob 21. uri
21. Julija franc. barv. CS film HUDICEV POZDRAV ob 16. in 20. uri, amer. barv. western film TRIJE NAREDNIKI ob 18. uri, premiera ital. barv. west. filma OSAMLJENEC IZ NEVADE ob 22. uri
22. Julija amer. barv. west. film EL DORADO ob 15. in 17. uri, angl. barv. krim. GOLDFINGER ob 17. uri, premiera zah. nem. krim. filma NEVIDNI DR. MABUSE ob 21. uri

Kranj STORŽIC

19. Julija amer. barv. CS film PESEM ZLATEGA ZAHODA ob 16., 18. in 20. uri
20. Julija amer. western film HONDO ob 14. uri, amer. barv. CS western film POT NA ZAHOD ob 16. in 18.30 — vstopnine zvišane, zah. nem. krim. film SEDMA ZRTEV ob 21. uri
21. Julija amer. pust. film TARZAN IN NJEGOV SIN ob 18. uri, zah. nem. krim. SEDMA ZRTEV ob 20. uri
22. Julija angl. barv. krim. film GOLDFINGER ob 14. in 20. uri, amer. barv. western film TRIJE NAREDNIKI ob 16., zah. nem. krim. film SEDMA ZRTEV ob 18. uri

Kino TRŽIČ

19. Julija franc. ital. barv. CS pust. film SEJKOV SIN ob 18. in 20. uri
20. Julija amer. western film HONDO ob 10. uri, fran. ital. barv. CS film SEJKOV SIN ob 16. in 20., jap. barv. CS film SKRIVNOSTNA SLUŽBA ob 18.
21. Julija amer. barv. CS vest. film PESEM ZLATEGA ZAHODA ob 18. in 20. uri

Krvavec

20. Julija zah. nem. jug. krim. film KOMISAR X ob 17. in 19.30
21. Julija amer. barv. western — vstopnine zvišane ELDORADO ob 20. uri

Kino Dom Kamnik

21. Julija amer. barv. CS west. film POT NA ZAHOD ob 17.30 in 20. — vstopnine zvišane
22. Julija amer. barv. CS west. film POT NA ZAHOD ob 17. in 19.30 — vstopnine zvišane
Duplica Kamnik
19. Julija amer. barv. film PRISLI SO V KORDURO ob 20. uri
20. Julija amer. barv. film PRISLI SO V KORDURO ob 15., 17. in 19. uri

Kino Radio Jesenice

19. Julija amer. barv. film CHUKA
20. Julija amer. barv. film CHUKA
21. Julija amer. barv. film KRALJICA KOLORADA
22. Julija ital. barv. film CENA ENEGA CLOVEKA

Kino Plavž

19. Julija špan. ital. barvni film CENA ENEGA CLOVEKA
20. Julija špan. ital. barvni film CENA ENEGA CLOVEKA
21. Julija amer. barvni film CHUKA
22. Julija amer. barvni film CHUKA

Zirovnica

20. Julij jap. barv. CS film INVAZIJA IZ VESOLJA
Dovje-Mojstrana
19. Julija jap. barv. CS film INVAZIJA IZ VESOLJA
20. Julija ital. barv. CS film PET MASCEVALCEV

Kranjska gora

19. Julija amer. barv. film TOBRUK
20. Julija franc. barv. CS film SAMPANJSKI UBIJALCI

Bled

19. Julija franc. barv. film PET FANTOV ZA SINGAPUR ob 18. in 20.30
20. Julija franc. barv. film PET FANTOV ZA SINGAPUR ob 10., 15., 18. in 20.30
21. Julija angl. barv. film TUJEC V HISI ob 18. in 20.30
22. Julija angl. barv. film TUJEC V HISI ob 18. in 20.30

Radovljica

19. Julija franc. barv. pust. film SMER SANTA COSTA ob 18. uri, amer. barv. west. film ODPADNIK PRERIJE ob 20. uri
20. Julija amer. barv. west. film ODPADNIK PRERIJE ob 16. uri, amer. barv. glasb. film RAJ PO HAVAJSKO ob 18. uri, franc. barv. pust. film SMER SANTA KOSTA ob 20. uri
22. Julija šved. barv. film ROKE KVISKU, FREDI ob 18. uri, jug. barv. film VOLK S PROKLETIJ ob 20. uri

Sora, Skofja Loka

19. Junija angl. barv. CS film DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 18. in 20.30
20. Julija angl. barv. CS film DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 17. in 20. uri
22. Julija angl. barv. CS film GLEDALIŠČE SMRTI ob 20. uri

Prodam

Prodam PLETILNI STROJ regina, univerzal, avtomatični. Naslov v oglasnem oddelku 3403
Prodam borove PLOHE — 4 m². Mohorič, Ziganja vas 54, Tržič 3404
Prodam PUNTE, BANKI-NE in KLESCE. Voklo 30, Senčur 3406
Prodam KRAVO, 5 mesecev brejo. Senčur 208
Ugodno prodam droban KROMPIR. Praprotna polica 28, Cerklje 3422
Ugodno prodam 1,5 m² rabljenih DESK, cementno strešno OPEKO in nov pralni stroj candy 68. Naslov v oglasnem oddelku 3423
Prodam 2ETVENO NAPRAVO bartolini in prevozno SLAMOREZNICO eple 800. Zamenjam ali prodam poltovorni VW za mali traktor. Naslov v oglasnem odd. 3424
Prodam odlično ohranjeno žensko športno rogovno KOLO. Lahovče 2, Cerklje 3425
Prodam zazidljivo PARCELO poleg avtobusne postaje. Naslov v oglasnem oddelku 3426
Prodam mlado KRAVO, ki bo avgusta tetelita. Podjed, Velesovo 2, Cerklje 3427
Prodam ugodno večjo količino trboveljskega CEMENTA. Naslov v oglasnem oddelku ali teleson 21-545 3428
Prodam AJDO za seme in VOZ ZAPRAVLJIVCEK. Kranj, Staretova 13, Cirče 3429
Prodam otroško POSTELJICO in OKNO — 60 x 80 cm. Kranj, Jezerska c. 120 3430
Prodam nekaj m² smrekovih DESK (25 in 50 mm) ali zamenjam za zidno OPEKO. Naslov v oglasnem oddelku 3431
Črno hrastovo JEDILNICO prodam. ing. Baudaž, Preradovičeva 6, Ljubljana. Ogle od 14.30 do 16. ure 3432
Prodam 2000 kosov »SINKELJNOV«. Cena po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 3433
Prodam prenosljivo GARAZO iz pločevine za fiat 750. Janez Babič, Ravne 2, Tržič 3434
Prodam 5000 m³ GOZDA pri aerodromu Brniki. Informacije dobite pri Oarman Francu, Zg. Brnik 36 3435
Prodam KRAVO s telotom ali brez, TELICO, 15 mesecev staro, dve SLAMOREZNICI in ročno motorno STISKALNICO za seno. Golmajer Franc, Ljubljanska 21, Radovljica 3436
Prodam KONJA in motorni TRICKEL. Aljančič, Hudo — Tržič 3437
Prodam PRASIČKE. Baselj 16, Preddvor 3438
Prodam mlado KRAVO, visoko brojo. Poženik 4, Cerklje 3439

Na cesti Sainte Marie aux Mines v Trziču so pred kratkim zamenjali betonsko ograjo ob Bombažni predilnici in tkalnici s kovinsko. S tem je postala cesta veliko bolj pregledna, povečala pa se je tudi širina ceste — Foto: F. Perdan

Posredujemo prodajo

1. karamboliranega osebnega avtomobila Renault R-4 leto izdelave 1968, s prevoženimi 44.000 km,

ZACETNA CENA N din 9.800,00

Ogled vozila je možen vsak delovni dan pri ZAVAROVALNICI SAVA PE KRANJ.

2. Karambolirani osebni avto Wartburg 1000, leto izdelave 1969, s prevoženimi 2.700 km.

ZACETNA CENA N din 10.150,00

Ogled vozila je možen vsak dan pri Premzl Alojzu, Bled — Gregorčičeva ul. n. h. p. Bled.

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica SAVA PE KRANJ do srede, 23. 7. 1969 do 12. ure z 10 % kavcijo od začetne cene.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage žene, mame, stare mame

Franciške Flajs

se najtopleje zahvalujemo vsem sorodnikom, znanecem, č. duhovniku, posebno še sosedom za tako nesebično pomoč ter dr. Sajevcu Mihaelu za požrtvovalnost in trud. Hvala predsedniku in uslužbencem skupščine občine Slovenj Gradec, OGZ Slovenj Gradec, pevcem, govornikom ob odprtem grobu, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Vsem iskrena hvala.

B. Dobrava, 19. 7. 1969

Zalujoči: mož Ivan, sinova in hčerka z družinami

Loterija

Neuradno poročilo o žrebanju srečk 29. kola, ki je bilo 17. julija 1969.

srečke s končnicami	so zadele din
10	10
70	20
3040	200
9050	200
87260	500
833420	10.000
1371	200
36731	500
51171	500
78971	500
42	30
71472	500
90642	2.030
92572	2.000
742762 Ljubljana	10.000
3	4
57203	504
359163	50.004
577183	100.004
960533	10.004
04	10
44	10
75	10
845	50
00475	510
245385 Ljubljana	10.000
749065	10.000
506315	10.000
36	20
646	100
47606	1.000
1457	200
13917	500
34587	500
677857	10.000
8	4
39228	1.004
033938	10.004
530588	10.004
4679	200
02209	1.000
23959	500
918369	10.000

VEČJI DOBITKI V SLOVENIJI:

po 10.000.— din v Ljubljani nad štev. 245385 in na neki pošti Ljubljanskega okraja na štev. 742762;

2000.— din v Kranju na štev. 992572;

1000.— din v Ljutomeru na štev. 139228.

POZOR!

Kupimo takoj vseljivo enodružinsko stanovanjsko hišo v Kranju ali bližnji okolici.

Po dogovoru nudimo stanovanje v bloku, ki se bo vračunalo v ceno. Ponudbe z opisom hiše in cene sprejema ogl. odd. pod »Vseljivo takoj«.

Nesreče zadnjih dni

● Na Cesti prvega maja na Jesenicah je v sredo, 16. julija, ob pol deseti uri zvečer voznik osebnega avtomobila Lado Bergant z Jesenic zavozil s ceste, trčil v drog električne napeljave in končno obstal v sadovnjaku. Voznik je kazal znamenja vinjenosti. Voznik in sopotnik Ludvik Smerke sta se v nesreči le laže ranila. Škode na avtomobilu je za 10.000 N din.

● V sredo ob sedmi uri zjutraj je v križišču Ceste JLA in Oldhamske ulice v Kranju voznik osebnega avtomobila Ernest Čmak iz Prebolde zavijal v levo in pri tem oplazil osebni avtomobil, ki ga je vozil Jordan Blažević z Bleda, ki je vozil po prednostni cesti. V nesreči je bil Čmak laže ranjen, škode na vozilih pa je za 2000 N din.

● Istega dne ob pol enajsti uri dopoldne je na Zg. Jezerskem voznik osebnega avtomobila belgijske registracije Robert Adiassé vozil v levem nepreglednem ovinku po levi strani in pri tem trčil z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Jože Lesjak iz Ljubljane. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za 7500 N din.

Pred Trgom revolucije v Kranju je v petek, 18. julija, ob 10. uri dopoldne voznik osebnega avtomobila Franc Aleš iz Kranja izsiljeval prednost pred mopedistom Ivanom Košnjekom iz Naklega. Le-ta je vozil po prednostni Koroški cesti. Pri bočnem trčenju sta voznik mopeda in sopotnica Franciška Košnjek padla in se laže ranila. Škode na vozilih je po približni oceni za 3400 dinarjev.

L. M.

Požar v železarni

V četrtek, 17. julija, okoli ene ure ponoči je na stehi obrata sive litine v železarni Jesenice nastal požar. Goreti je začelo, ker se je segrela topilniška peč, ta pa ima kupolko speljano ob leseni stehi. Požar so pogasili poklicni gasilci železarne Jesenice. Pogorelo je okoli 250 kvadratnih metrov strehe. Škoda cenijo na 30.000 N din. Na tem mestu je nastal požar že večkrat.

Vlom v kiosk na Golniku

V četrtek okoli poldruge ure zjutraj sta neznana vlomilca skušala vlomiti v kiosk TT podjetja na Golniku. Razbila sta steklo na okencu, vendar pa nista ničesar vzela, ker so ju prej prepodili.

Tatvina brusilnega stroja

V tovarni Planika je bil ukraden brusilni stroj v noči na 17. julij. Škode je za okoli 4000 N din.

Zalog pri Cerkljah — V nedeljo, 20. julija, popoldan bo v prosvetni dvorani v Zalogu pri Cerkljah enajsti plesni venček in hkrati zaključek letošnjih plesnih vaj, ki jih je vodil plesni učitelj Jenko iz Ljubljane. Nastopilo bo 25 parov. — an

K I K

MEDNARODNI
GORENJSKI

V KRANJU, OD 8. DO 19. VIII. 1969

SEJEM

Pogovor tedna

Berti Brun: Predvsem zgraditev športnega parka pod Mežakljo

Berti Brun je član izvršnega odbora občinske zveze za telesno kulturo Jesenice od njene ustanovitve dalje, v zadnjih osmih letih pa je bil njen predsednik. Ker je v občini sprejel mesto predsednika občinske konference SZDL, je na zadnji konferenci ObZTK Jesenice pristal na delo v sekretariatu občinske zveze. Ker ima največ zaslug za uspešno delo jeseniške občinske zveze, smo ga tokrat izbrali za pogovor tedna.

● Imate največ zaslug za reorganizacijo tekmovalnega smučarskega športa v občini. Ste s tem zadovoljni?

»Sama reorganizacija, ki sodi v integracijske procese tudi na področju telesne kulture, je dosegla svoj namen. Ti integracijski procesi pa še niso končani, kajti dokončno oceno o tem naj bi dale osnovne organizacije, ki so neposredni izvajalci teh procesov.«

● Kako bi vi rešili financiranje telesne kulture?

»Predvsem v iskanju novih virov in z bolj racionalno potrošnjo finančnih sredstev, ki so namenjena za telesno kulturo. Sistematsko je financiranje v naši občini urejeno prek sklada. Delež pomoči delovnih organizacij pa ni zadovoljiv. Zaradi tega ne moremo pokrivati celotne potrebe tekmovalnega in vrhunskega športa. Samofinanciranje naj bi se uveljavilo pri tistih panogah, ki so predvsem rekreativnega značaja (kegljanje na tedu, balinanje itd.)«

● Ali mislite, da skupščina občine Jesenice dovolj skrbi za telesno kulturo, posebno še za športne objekte?

»Menim, da je bil na področju telesne kulture napravljen precejšen kvaliteten in kvantitativni napredek. Zdi pa se mi, da zaostajamo pri gradnji športnih objektov. Predvsem bi morali zgraditi manjše objekte, rekreacijske površine, pokrito kopališče ter dograditi ključni objekt — pokrito športno kulturno dvorano.«

● Kaj pa vprašanje pokritega drsališča?

»To je odprto vprašanje, od katerega rešitve je odvisen napredek jeseniškega hokeja, umetnega drsanja, pa tudi nekaterih športnih panog letnega značaja. Koristi od takega objekta pa bi imele tudi neposredno kulturni in gospodarski pomen. Pri gradnji tega objekta smo verjetno že zamudili precej časa. Vendar pa vsa tpanja še niso splahnela. Če sem objektivni, vidim rešitev v tem, da se športniki kot neposredni izvajalci potrudimo na svojih delovnih mestih in pomagamo ustvariti sredstva za ta objekt. To pa je precej odvisno tudi od finančne situacije železarn. Ne smemo pa iskati rešitve vedno le pri največji delovni organizaciji v naši občini. To bi morala biti skupna, enotna akcija vseh delovnih in gospodarskih organizacij v občini. Upam, da se bo želja vseh naših športnikov in občanov kmalu uresničila.«

● Kaj želite doseči v telesni kulturi?

»Predvsem zgraditev športnega parka pod Mežakljo in zgraditev manjših športnih objektov po krajih in naseljih v občini, ki bi služili za napredek in razvoj telesne kulture v občini.«

Z. Felc

Plavanje

Danes v Kranju Slavija (Praga) : Triglav

V letnem bazenu v Kranju bo danes ob 17.30 mednarodni plavalni dvoboj med ekipo Slavije iz Prage in domačim Triglavom. Po dveh letih bomo torej v Kranju spet videli plavalce neke druge države, pohvalno pa je predvsem to, da bo letos v Kranju nekoliko več

plavalnih prireditev, katere smo predvsem pogrešali lani, ko je bila domala vse poletje mrtva plavalna sezona. Kranjski plavalci in plavalke so se glede na dobre pogoje dela za novo sezono dobro pripravili in zato pričakujemo novih kvalitativnih dosežkov. J. J.

Jože Rebec — drugi na republiškem balinarskem prvenstvu

Pred dnevi je bilo v Mariboru republiško prvenstvo v balinanju za posameznike, na katerem je nastopilo 16 najboljših iz vse Slovenije. Gorenjsko sta zastopala Janez HUMERCA in Jože REBEC, oboja člana BK Radovljica, ki sta si pravico do nastopa pridobila z osvojitvijo 1. in 2. mesta na prvenstvu Gorenjske.

Medtem, ko se Humerca ni uspel prebiti v finalni del tekmovalja, pa je Rebec z odlično igro dosegel izreden uspeh: osvojil je odlično 2. mesto in se kvalificiral za državno prvenstvo, ki bo v začetku septembra.

Do uvrstitve med 4 najboljših (tekmovalo se je na izpadanje po pokalnem sistemu) je premagal Kavčnika 15:9, Lukežiča 15:14 in Potočnika 15:12, izgubil pa je z Đurovičem 8:15. V polfinalu je premagal Tekavca 15:12, finalno igro, ki je bila najkvalitetnejša in je spravila na noge številne gledalce, pa je tesno izgubil z odličnim mladincem Marjanom Kokaljem s 15:18.

Končni vrstni red: 1. Kokalj (Rož. dolina), 2. Rebec (Radovlj.), 3. Tekavec (Polje), 4. Đurovič (Šiška), 5.

Nogometni turnir

Pred nedavnim je bil v Sk. Loki nogometni turnir za pokal NK Sv. Duh. Turnir je v glavnem zelo dobro uspel in je na njem sodelovalo kar sedem nogometnih ekip.

Vrstni red: 1. Godešič, 2. Zbilje, 3. Pirniče, 4. Sora, 5. Reteče in Sv. Duh ter 7. Sk. Loka. J. Starman

Tomo Balderman, eden najboljših vaterpolistov Triglava

Mednarodni slalom za Češko koč

Za občinski praznik Kranja bo tudi letos smučarski klub Triglav organiziral tradicionalno tekmovalje v slalomu za pokal Kranja na smučišču nad Češko koč. Prireditelj bo v nedeljo, 27. julija, ob 10. uri. J. J.

Potočnik (Mrb.), 6. Lukač (Sežana), 7. Lukežič (Lj.) 8. Mrz (N. m.) itd.

Izreden uspeh sta dosegla mladince Kokalj in Tekavec, ki sta zaslužno osvojila 1. in 3. mesto, kar kaže na to, da športno balinanje čedalje bolj osvaja tudi mladi rod. F. P.

V Domžalah državno in balkansko prvenstvo

V Domžalah bosta v prihodnjih dneh dve večji športni prireditvi: državno prvenstvo v gokartu (osma dirka) in balkansko prvenstvo v košarki za mladince. Za obe prireditvi je veliko zanimanje, predvsem za gokart, saj je trikratni državni prvak v kategoriji do 100 kubikov Toni Grlič (sicer član AMD Moste-Ljubljana) domačin. Grlič je že tri dirke pred koncem osvojil naslov prvaka Jugoslavije, zato bodo dirke bolj prestižnega pomena.

Balkansko prvenstvo, ki bo tudi v domžalski dvorani, bo organizirano prihodnje nedeljo, ponedeljek in torek. Na njem bodo sodelovale reprezentance Jugoslavije A, Jugoslavije B, Bolgarije in Romunije. Da bi se reprezentanci Jugoslavije na to prvenstvo čim bolj pripravili, bo v teh dneh v Domžalah še mednarodni turnir, na katerem bodo nastopile, poleg že omenjenih ekip, še ekipe iz Madžarske in Domžal.

Brojan

Tudi mladinci - skakalci na treningu

Pred dnevi so končali s prvim skupnim treningom za novo sezono smučarjskakalci, ki so vadili na smučišču pod Prisanikom. V ponedeljek, 21. julija, pa se bodo za teden dni zbrali na tem smučišču tudi mladinci skakalci. — Zvezni trener za mladince Ivo Čemlec je na ta trening povabil naslednje skakalce: Danila Pudgar-

ja, Francija Mesca, Janeza Loštreka, Klemena Kobala, Jožeta Sredenska, Bojana Oblaka, Jožeta Kapušina, Andreja Cuznarja in Janeza Demšarja.

Ze 1. avgusta pa bodo odpotovali na 8-dnevni trening na umetno maso v Banjsko Bystrico v CSSR.

J. J.

II. zvezna vaterpolska liga

Kranj, 18. julija — Nocuj se je na letnem kopališču v Kranju s tekmami KPK : Primorje, Jedinstvo : Riviera in Sibenik : Triglav začel turnir najboljših skupine druge zvezne lige. Na turnirju sodelujejo KP Kerčula, Primorje, Sibenik, Jedinstvo — Zagreb, Riviera — Đenoviči in domači Triglav. Turnir bo trajal vključno do nedelje, 20. julija.

Spored tekem za soboto in nedeljo je naslednji: SOBOTA ob 9. uri: Primorje: Rivi-

era, KPK : Sibenik, Triglav : Jedinstvo; ob 19. uri: Sibenik : Primorje, Jedinstvo : KPK, Riviera : Triglav. NEDELJA: ob 9. uri: KPK : Riviera, Sibenik : Jedinstvo, Primorje : Triglav; ob 19. uri: Jedinstvo : Primorje, Riviera : Sibenik, Triglav : KPK.

Za nedeljske večerne tekme imajo gledalci brezplačen vstop. Vstopnice je namreč za vse obiskovalce kupila Gorenjska kreditna banka.

D. Humer

V torek: Slovenija : Vojvodina

V povratnem srečanju vaterpolistov Slovenije in Vojvodine se bosta reprezentanci pomerili v torek, 22. julija, v letnem bazenu v Kranju. Prvo srečanje pred dnevi v Bečeju

v Vojvodini se je končalo neodločeno 7:7. V ekipi Slovenije bodo nastopili v glavnem samo igralci kranjskega Triglava. — Začetek tekme bo ob 19. uri. J. J.

Koliko tvegajo vesoljci?

Armstrong, Aldrin in Collins, trije ameriški vesoljci, letijo proti svojemu cilju — Luni. Veličina tega podviga, katerega namen je spraviti človeka na Zemljino sopolnico, nima primere v zgodovini. Ves svet napeto spremlja polet Columbijske in Orla, kot so Američani posrečeno krstili Apollo 11 in lunino vozilo. Ljudje čakajo, kaj se bo zgodilo. Marsikdo maje z glavjo, trdeč, da je tokrat vesoljska pustolovščina le preveč drzna in nepremišljena, da znanstveniki ZDA v hlastanju za prestižem prehitijo čas in razvoj tehnike. Toda ekipa strokovnjakov iz Cap Kennedyja, pa tudi posadka Apollo 11 — slednji konec koncev drugega niti ne preostane — mislita drugače. »Prav gotovo bomo uspeli. Vse je preračunano, nešteto krat preizkušeno,« so nekaj dni pred startom izjavili vesoljci.

Prvo nevarnost so Armstrong, Aldrin in Collins že prestali. To je bil sam start. V minulih dneh se je namreč pogosto dogajalo, da so se rakete ob vzletu ali pa tik po vzletu razletavale. Čeprav je Saturn V zelo varen — tako vsaj trdijo — previdni načrtovalci niso hoteli tvegati in so pod konico velikanke, pod samo kabino, namestili posebno napravo, ki bi v primeru nevarnosti ves vrhnji del z astronauti vred izstrelila daleč proč, nato pa bi se odprla padala in omogočila posadki varen pristanek.

Drug kritičen trenutek poleta bo vstop v lunino orbito. Apollo 11 in lunarni modul se bosta Mesecu bližala s hitrostjo 9000 kilometrov na uro. Če bi takrat zatajile zaviralne rakete, ki morajo zmanjšati hitrost na 3200 kilometrov na uro — le v tem primeru se vesoljsko vozilo

lahko vtiri — bi astronauti zleteli mimo in postali umetni sončev satelit ali pa bi treščili na mesečevo površino.

Toda obe naštetih nevarnosti sta le blede senca tveganja, ki čaka Armstronga in Aldrina ob spustu na Luno. Če bi »pajek« (mesečev modul) zatajil, nimata prav nobene možnosti rešitve: v primeru, da odpovedo rakete, bosta z veliko hitrostjo padla na mesto pristanka: tipalke, noge vozila, se ob pristanku lahko pregloboko vgrezjejo, vozilo bi ne moglo več poleteti — čaka ju počasna zadušitev; in tudi če bi v redu zapustila Mesec, je možno, da manever približevanja ali spajanja z matično ladjo v lunini orbiti, ki jo bo opravljal Collins, ne uspe, — spet bi, drveč okrog Lune, po nekaj dneh umrla.

Zadnje večje tveganje predstavlja vrnitev v zemeljsko atmosfero. Apollo 11 mora potoniti vanjo pod točno določenim kotom, zato ne sme zaiti iz vnaprej predvidenega tira, ki poteka znotraj komaj 64 kilometrov širokega koridorja. To je prav tako težavno, kot če bi iz daljave 50 metrov skušali zadeči mušico. Če astronauti ta koridor zgrešijo, bo kot pod katerim bodo dosegli ozračje, bodisi preoster (zaščitna obloga ladje spričo velikega trenja ne bi zdržala vročine, ladja bi zgorela), bodisi pretop (kabina bi se kakor žoga odbila od vrhnjih plastil atmosfere ter zdrvela v vesolje) in trojka je izgubljena.

Verjetnost, da se zgodi karkoli od naštetega, je k sreči razmeroma majhna. Hrabrim vesoljcem želimo srečen povratek, saj bi to pomenilo zmago vsega človeštva, nov dokaz, da zanj ni nepremagljivih ovir. I. G.

Ob 100 - letnici Železarne

TRI RAZSTAVE

V soboto, 26. julija, bodo v dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli razstavo Dolika. Ob 16.30 istega dne bo v gasilskem domu železarne na Javorniku razstava samozahvate železarne in gasilske razstava ob 100-letnici gasilstva v Sloveniji. Razstava bo združena z demonstracijo protiletalske zaščite, ki bo na dan otvoritve razstave.

Pol ure pozneje bo v domu družbenopolitičnih organizacij na Javorniku otvoritev razstave Svobode Javornik-Koroška Bela, ki bo posvečena 45-letnici ustanovitve Svobode — kot prve oblike združevanja delavcev na kulturnem področju.

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA

V soboto, 26. julija, ob 17.30 bo v novi dvorani kulturnega doma na Jesenicah svečana seja delavskega sveta železarne, na kateri bosta govorila direktor železarne ing. mag. Kunc in predsednik DS železarne Kobentar.

Na seji bo podelitev odličij zaslužnim delavcem železarne.

POHOD NA TRIGLAV

V nedeljo, 20. julija, bo pohod železarjev na Triglav. Organizacijo pohoda so zapupali znanemu alpinistu Janezu Kruščicu. Do zdaj se je prijavilo 150 železarjev. Pohod na Triglav organizirajo iz petih smeri, in sicer: Krme, Pokljuke, Vrat, Kota in trentarske smeri. Prevoz do podnožja triglavskih gora bo z avtobusom, in to brezplačno. Vsi, ki bodo v nedeljo na vrhu Triglava (ne samo železarji, temveč tudi člani njihovih družin in drugi bočani), bodo dobili spominsko triglavsko značko. Ta značka bo imela posebno

vrednost že zato, ker bodo vse preostale značke komisijsko uničili. Tako bo nemogoče, da bi kdo dobil značko, ki ne bo jutri na Triglavu.

PLAVZ

Naslednjo soboto ob pol devetih zvečer bo v jesenskem gledališču svečana predstava igre Plavž, ki jo je napisal pokojni France Klinar. Zanimivo je, da igrajo le železarji, ki še delajo v železarji, ali pa so nekoč bili člani tega največjega jeseniškega kolektiva.

ZBOROVANJE ŽELEZARJEV

V nedeljo dopoldne, 27. julija, bo v dvorani nove žične valjarne na Beli največje zborovanje železarjev v zgodovini železarne. Na zborovanje so vabljeni vsi člani kolektiva in drugi občani. Na zborovanju bo predvidoma govoril Stane Kavčič, predsednik izvršnega sveta SRS, v kulturnem programu pa bo nastopilo 200 pevcev in 70 godbenikov. Pevci in godbeniki bodo prvič izvajali himno jeseniških železarjev, ki jo je napisal pesnik in pisatelj Miha Klinar,

uglasbil pa profesor Milko Skoberne. V Rdeči kantati bosta nastopila tudi znana slovenska kulturna delavca Rudi Kosmač in Miha Baloh.

RAJANJE NA POLJANAH

V nedeljo popoldne, 27. julija, bo na Poljanah nad Jesenicami nadaljevanje praznovanja stoletnice železarne. Tu se bodo zvrstile kulturne in zabavne športne prireditve. Na Poljane bodo vozili avtobusi zastoj. Goštinška enota železarne nima lahkega dela. Za rajanje na Poljanah mora pripraviti 10.000 okrepčilnih paketov, ki jih bodo dobili vsi člani kolektiva in upokojeanci železarne. Računajo, da je še vedno živih okrog 1800 upokojeancev železarne. Okrepčilni paket bo dobil samo tisti, ki bo prišel na praznovanje na Poljane. Če pa bo deževalo, se bodo kuponi za paket lahko vnovčili v tovarniških kantinah (tu bodo lahko vzeli pakete). Delavci, ki bodo tisto nedeljo delali, bodo lahko na delovnem mestu dobili pakete.

J. Vidic

Praznovanje na Hrušici

27. julija 1942. leta so Nemci na Belem polju pri Hrušici ustrelili 46 talcev, od tega 35 domačinov s Hrušice, drugi pa so bili z Jesenic ali Javornika. V spomin na ta tragični dogodek praznujejo na Hrušici 27. julija krajevni praznik. Program prireditev obsega naslednje:

Danes zvečer bo domača godba izvajala promenadni koncert, nato pa bodo predstavniki sveta krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij položili venci na

spomenik talcev. Jutri bo kros okrog obkoljene Hrušice v spomin na 17. julij 1942. leta, ko so Nemci obkolili vas in odpeljali prek 40 družin.

V ponedeljek bodo gasilske vaje, v torek pa turnir v balinanju. Naslednjo soboto bo žalna komemoracija pred grobovi talcev v Begunjah. Znano, je kje so pokopani talci z Belega polja). Praznovanje bodo zaključili z mladinsko igro Dnevi naše sreče.

J. Vidic

Prvi množični letni pohod na Stol

Planinci in člani borčevskih organizacij na Gorenjskem bodo letošnji praznik dan vstaje slovenskega naroda počastili z množičnim pohodom na Stol.

Ta prvi letni množični pohod na Stol pripravlja koordinacijski odbor planjskih društev Gorenjske, s svojimi sedemnajstimi društvi in borčevske organizacije Gorenjske. Pohod je organiziran tudi v počastitev 50-letnice KPJ, SKOJ in sindikatov. Hkrati pa bo pri Prešernovi koči na Stolu tudi prvo prijateljsko srečanje med planinci Gorenjske in Koroške. Pohod bo ob vsakem vremenu in naj bi po odločitvi organizatorjev postal tradicijo

nalen. Na njem bodo lahko sodelovali člani borčevskih organizacij, ki so v glavnem že starejši, in jim je zimski vzpon na Stol, v spomin na znano partizansko bitko z okupatorjem, otežkočen.

Da bi ta organizirani prvi letni pohod na Stol v celoti uspel in da bi kar najlepše proslavili omenjene obletnice in dan vstaje, organizatorji vabijo vse planince, člane borčevskih organizacij in druge, da se tega pohoda množično udeležijo. Dostop na vrh Stola oziroma do Prešernove koče je najprimernejši iz Valvazorjevega doma pod Stolom, kjer je lepo speljana markirana pot.

V sredo, 16. julija, so v prostorih trgovskega podjetja ZARJA na Jesenicah izžrebali pet reševalcev nagradne križanke ob 15. obletnici podjetja Srečneži bodo prejeli praktične nagrade. Izre-

banj so bili: Zavzonil Janez, Tržič, Trg svobode 20 I, Lavrič Ciril, Jesenice, Titova 37, Koejančič Ivanka, Britof 17, pošta Kranj, Cuderman Jože, Tupalčič 27, pošta Preddvor in Jagodice Helena, Kej-

zarjeva 3, Jesenice. Izžrebanci! Nagrade dobite na upravi Zarje, Jesenice, Titova 1, in sicer vsak dan do 14. ure, v ponedeljkih pa do 18. ure. (jk) — Foto: F. Perdan